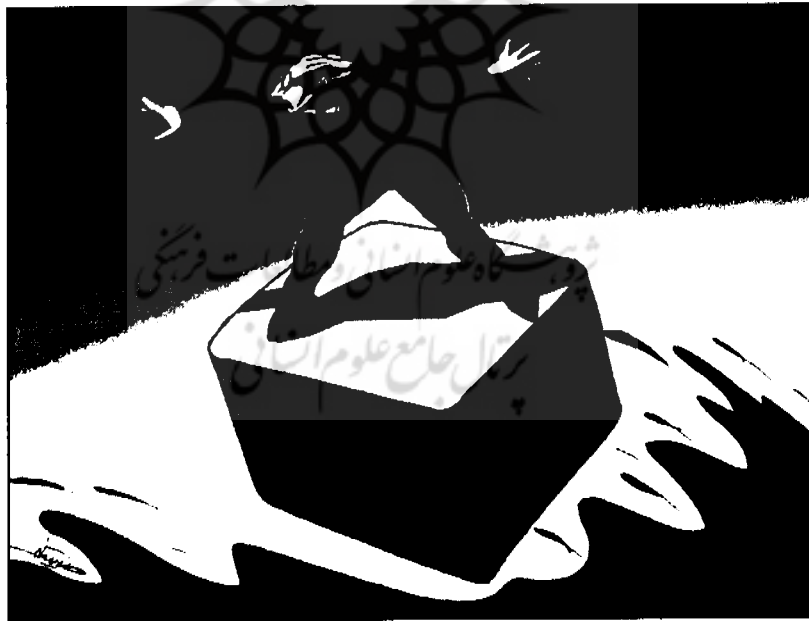

مدیریت ریسک بانک‌ها*

مدیران بانک دریافته‌اند که مدیریت اثربخش ریسک‌ها، آنها را قادر می‌سازد تا علاوه بر کنترل‌های ریسک‌های پذیرفتنی از ریسک‌هایی که سلامت مالی‌شان را به خطر می‌اندازد احتراز نمایند

دکتر محمدهادی مهدویان

توقف فعالیت‌های اقتصادی، کاهش دست‌یابی به اعتبارات بانکی و منفعل شدن سیاست‌های پولی منجر شده است. از این‌رو در سال‌های اخیر توجه و تاکید اصلی بانک‌ها به مدیریت نوپای ریسک معطوف شده است. مدیران بانک‌ها دریافته‌اند که مدیریت موثر ریسک بانک‌ها را

قادر می‌سازد تا ضمن کنترل ریسک‌هایی که مایل به پذیرفتن آنها هستند از ریسک‌هایی که سلامت مالی آنها را به خطر می‌اندازد، احتراز نمایند و در این حوزه تعادل معقولی برقرار سازند.

۴۱ سرمایه‌ی بانک‌ها علاوه بر آن که نقش مهمی در ثبات مالی و انگیزه‌های

را به‌عهده دارند و تا حدود قابل توجهی در بازار اوراق نیز حضور قوی دارند. طی دو دهه‌ی گذشته دارایی‌ها و بدهی‌های بانک‌های کشورهای در حال توسعه بسیار سریع رشد کرد و بحران‌های بانکی را به‌دنبال آورد. بررسی‌ها نشان می‌دهد بحران‌های بانکی به پیامدهایی از قبیل

شکل گرفته است، بانک‌ها وظایف عمده‌ای به‌عهده دارند. تامین مالی نیازهای سرمایه‌گذاری و سرمایه در گردش اقتصاد ملی از یک طرف و تامین نیازهای مالی دولت و شرکت‌های دولتی از طرف دیگر بر منابع فشار وارد می‌کند. از طرف دیگر بانک‌ها وظایف مربوط به نظام پرداخت‌ها

بحران آسیای جنوب شرقی، براهمیت ثبات در نظام‌های مالی و جلوگیری از ریسک‌ها بیش از پیش افزود. بانک‌ها سهم عمده‌ای از دارایی‌های مالی کشورهای در حال توسعه را دارند. در این کشورها، که نظام مالی عمدتاً برپایه‌ی بانک‌ها

ریسک‌پذیری بانک‌ها ایفا می‌نماید، در ایجاد رقابت مثبت میان بانک‌ها نیز بسیار موثر است. این نکته از جمله عوامل کلیدی است که به تلاش‌های بین‌المللی برای ایجاد هماهنگی میان استانداردهای سرمایه در دهه‌ی ۱۹۸۰ منجر گردید. تفاهم بین‌المللی برای تدوین مقررات سرمایه با پیمان‌نامه‌ی ۱۹۸۸ کمیته‌ی بال سوئیس^۱ آغاز شد. این پیمان‌نامه به محاسبه‌ی میزان سرمایه و تعریف استانداردهای ریسک اعتباری می‌پردازد. پیمان‌نامه‌ی کمیته بال ۱۹۹۶ اصلاح گردید و اهمیت ریسک بازار نیز مدنظر قرار گرفت. در ۱۹۹۹ کمیته‌ی بال معیارهای جدید استانداردهای سرمایه را ارائه نمود که به‌عنوان بال ۲ نامیده می‌شود. امروزه بانک‌های مرکزی، بانک‌ها و موسسات مالی در سرتاسر جهان در تلاشند تا در زمان تعیین شده برای اجرای مقررات جدید در سال ۲۰۰۶ میلادی، مقررات و روش‌های بانکی‌شان را با معیارهای جدید تطبیق دهند.

در نوشتار حاضر ابتدا تعاریفی از انواع ریسک‌های بانکی ارائه می‌گردد. سپس مقررات بین‌المللی (پیمان‌نامه‌ی کمیته‌ی بال) در زمینه‌ی ریسک‌ها بخش دیگری از گزارش را به خود اختصاص می‌دهد. و نهایتاً مدیریت ریسک در نظام بانکداری اسلامی ایران مطرح می‌شود و روش‌های محاسبه‌ی ریسک‌های ایران بررسی خواهد شد.

تعریف ریسک

ریسک، زیان بالقوه‌ای است که یا به‌صورت مستقیم از زیان‌های سرمایه و درآمد حاصل می‌شود یا ناشی از محدودیت‌هایی است که توان بانک برای دستیابی به اهداف تجاری و مالی‌اش را کاهش می‌دهد. این محدودیت‌ها با کاهش توانایی بانک در کنترل امور تجاری یا عدم دستیابی به منابع مختلف همراه می‌شود.

نحوه‌ی ارزیابی ریسک‌ها، می‌تواند از یک فرمول ساده تا یک تجزیه و تحلیل پیچیده تغییر کند.

مدیریت ریسک

مدیریت ریسک فرایندی است که در آن ریسک‌های بانکی شناسایی - تعریف، اندازه‌گیری، نظارت و کنترل می‌شوند. مدیریت ریسک باید از نکات ذیل اطمینان حاصل نماید:

- ریسک‌ها شناسایی شده‌اند،
- ریسک‌های موجود در محدوده‌ی ظرفیت تعیین شده از سوی هیات مدیره قرار دارند،
- تصمیمات ریسک‌پذیری با راهبرد اهداف تجاری سازگاری دارند،
- تصمیمات ریسک‌پذیری روشن و صریح هستند،
- نرخ مورد انتظار، قابلیت جبران ریسک‌های پذیرفته شده را دارد،
- تخصیص سرمایه متناسب با ریسک‌های موجود است و
- عملکرد بانک در راستای ظرفیت ریسکی آن است.

مدیریت ریسک یکپارچه

مدیریت ریسک بانکی جهت پاسخ‌گویی به نیازهای جدید، رویارویی با چالش‌های موجود و توانایی استفاده از ابزارهای جدید باید تأکیدش را روی کنترل ریسک‌ها به‌صورت یک مجموعه معطوف نماید. به‌عبارت دیگر امروزه شناسایی، کنترل و محاسبه‌ی انتزاعی ریسک‌ها منتفی گردیده است و مجموعه‌ی جامعی از ریسک‌ها بررسی می‌شوند. در این بررسی به‌اثرات ریسک‌های مختلف روی یکدیگر توجه می‌شود و ظرفیت کل بانک در پذیرش ریسک‌ها اندازه‌گیری می‌شود. در این روش هرگونه تغییر احتمالی پیش‌بینی می‌شود و راه‌کارهای مقابله با آن نیز تعیین می‌گردد. این دیدگاه و نظریه باعث می‌شود فرایند مدیریت ریسک به‌صورت یکپارچه،

سازگار با اهداف، موثر و کارا اجرا گردد. کاربرد روش‌های مدیریت ریسک از بانکی به بانک دیگر متفاوت است، زیرا ساختار، فرهنگ و نوع فعالیت‌های بانک‌ها متفاوت است. همان‌طور که گفته شد هدف مدیریت ریسک‌ها، حذف ریسک‌ها از فعالیت بانک نیست، زیرا بسیاری از ریسک‌ها مانند ریسک اعتباری جزء لاینفک فعالیت‌های تجاری بانک‌ها هستند. هدف اصلی مدیریت ریسک ایجاد تعادل بهینه میان ریسک و بازدهی^۲ است. این تعادل یا از طریق به حداکثر رساندن بازده برای سطح معینی از ریسک یا از طریق به حداقل رساندن ریسک مورد نیاز برای سطح مطلوبی از بازده حاصل می‌شود.

از دیگر اهداف مدیریت ریسک افزایش اعتبار سهامداران بانک است، لذا اهداف موسسه را برای گروه ذیل اعلام می‌نماید: مشتریان، مدیریت بانک، کارکنان بانک، هیات مدیره و سهامداران، موسسات رتبه‌بندی، سرمایه‌گذاران، بستانکاران و شرکاء بانک.

ارزیابی و اندازه‌گیری ریسک

برای اندازه‌گیری ریسک‌ها مدل‌های کیفی و کمی وجود دارند و می‌توانند از یک سطح ساده مانند (پیش‌بینی فرار سپرده‌ها از بانک در زمان تغییرات نرخ‌های بهره) تا روش‌های پیچیده (مانند استفاده از مدل VAR) تغییر نمایند.

بدون توجه به پیچیدگی محاسبات ریسک‌ها، بانک‌ها اغلب اوقات در برابر دو گروه ریسک‌های قابل پیش‌بینی و غیرقابل پیش‌بینی قرار می‌گیرند. ریسک‌های قابل پیش‌بینی مثل ریسک‌های اعتباری یا عملیاتی و ریسک‌های غیرقابل پیش‌بینی مانند بحران آسیای جنوب شرقی است. بانک‌ها برای رویارویی با ریسک‌های غیرقابل پیش‌بینی نیازمند تخصیص و افزایش میزان سرمایه تا میزان تعیین شده

توسط کمیته‌ی بال می‌باشند.

مدیریت ریسک باید به صورت راهبرد به حفظ منابع سپرده‌گذاران بانک همت گمارد. عامل کلیدی در اجرای مدیریت ریسک پویا و موثر، درک صحیح فرهنگ مدیریت ریسک در سازمان است که باید با حمایت راهبردی حاکم بر سازمان و فرایند گسترش سیاست‌های آن همراه گردد. به عبارت دیگر مدیر ریسک باید براساس سیاست‌ها، تاکتیک‌ها و راهبردهای فعلی سازمان و نهاد مربوطه حرکت و تصمیم‌گیری نماید. این تصمیمات باید با مدیریت دارایی‌ها و بدهی‌ها نیز هماهنگ باشد، زیرا مدیریت اقلام ترازنامه‌ی بانک و ارتباط آن با نسبت‌های کفایت سرمایه، نقدینگی و تامین آنها از منابع مختلف و وظیفه‌ی اصلی مدیریت دارایی‌ها است. مدیریت ریسک در برگزیده‌ی تعاریف، ارزیابی‌ها و کنترل اجزای تشکیل‌دهنده‌ی ریسک‌هایی است که می‌توانند به صورت اساسی روی عملکرد بانک (سازمان) و دستیابی آن به اهداف بلندمدت تاثیر بگذارد. در صنعت بانکداری، هدف اولیه‌ی مدیریت ریسک نباید دوری کردن از ریسک‌هایی باشد که در ذات فعالیت‌های بانکی نهفته‌اند، زیرا مدیریت صحیح این قبیل ریسک‌ها می‌تواند به کسب درآمد قابل توجه برای بانک منجر شود. علاوه بر ریسک‌های نهفته در فعالیت‌های بانکی، مدیر ریسک باید به جستجوی ریسک‌های جدید بپردازد و نظام مدیریتش را بر آن اساس بهینه نماید. بهینه‌سازی باید به وسیله‌ی شناسایی، اندازه‌گیری، نظارت و کنترل ریسک‌های جدید صورت پذیرد. بهینه‌سازی به افزایش منافع سهامداران نیز خواهد انجامید.

ریسک‌های عمده‌ای که یک گروه بانکی (Banking Group) با آن روبه‌روست، ممکن است با ریسک‌های یک بانک کوچک که به تنهایی فعالیت می‌کند متفاوت باشد. یک گروه بانکی از نهادهای

متفاوتی تشکیل می‌شود و مدیر ریسک باید ریسک‌های حاکم بر آن نهادها را نیز در نظر بگیرد. برای مثال واحد تجاری (Business Unit) گروه بانکی به انجام سرمایه‌گذاری‌هایی در کشورها و بازارهای مختلف جهان می‌پردازد. در این رابطه مدیر ریسک باید ریسک‌های سیاسی، اقتصادی و اجتماعی آن کشورها و بازارها را ارزیابی کند و نتیجه را در اختیار واحد تجاری قرار دهد.

انواع ریسک

در ادامه درباره‌ی ریسک‌های عمده‌ی بانکی بحث می‌شود:

ریسک اعتباری

ریسک اعتباری از زیان‌های ناشی از ناتوانی یا عدم تمایل مشتری به ایفای تعهدش در برابر بانک حاصل می‌گردد. این زیان از محل وام‌ها، تعهدات احتیاطی، خزانه‌داری و سایر فعالیت‌های یک بانک به وجود می‌آید. وام‌های مستقیم، تعهدات اعطای اعتبار، خطرات تسویه‌ی خزانه، ابزارهای مشتقه و معاملات اوراق بهادار از جمله اقلامی هستند که بانک را با ریسک اعتباری روبه‌رو می‌نمایند. یک گروه بانکی از طریق بانک مادر و شعب گسترده این با انواع مشتریان و طرفین تجاری‌اش به انجام معاملات می‌پردازد. این امر از طریق دولت‌ها یا بانک‌های مرکزی جهان یا سایر نهادهای مالی دولتی و هم چنین نهادهای بخش خصوصی صورت می‌پذیرد. گروه بانکی باید ریسک اعتباری را در همه‌ی سطوح معاملات، پوشش دهد، به طوری که از ابتدای تصویب و اعطای وام آغاز شود و مراحل اجرای آن را نیز در برگیرد. از سوی دیگر بررسی وضعیت اعتباری وام‌گیرنده نیز به عهده‌ی مدیر ریسک است. اولین گام در جلوگیری از ایجاد زیان از محل ریسک اعتباری، تصمیم‌گیری درباره‌ی پرداخت وام به متقاضی است. مدیر ریسک با در نظر گرفتن سیاست‌های وام‌دهی هیات مدیره باید تصمیم بگیرد و همان‌طور که گفته شد

این تصمیم باید با فعالیت‌های واحدهای تجاری بانک هماهنگ باشد. مقادیر و تصمیمات پرداخت وام به نهادها، کشورها یا افراد حقیقی باید در مجموعه‌ی مصوبات هیات مدیره و سیاست‌های اعتباری آنها قرار داشته باشد. قبل از پرداخت وام به موسسات، نهادها و کشورها باید ریسک‌های مرتبط به هر ناحیه (از نظر جغرافیایی یا بخشی) را مدنظر قرار دهند تا قابلیت ارزیابی مشتری مربوطه برای بانک فراهم شود. شعب فرعی بانک نیز باید از سیاست‌های کلی بانک در زمینه‌ی اعطای وام و اعتبار تبعیت نمایند.

طبقه‌بندی اعتباری مشتریان نیز از دیگر وظایف مدیر ریسک است. این فرایند به ترتیب در برگزیده‌ی مراحل ذیل است: وام‌های سررسید گذشته (Substandard)، وام‌های مشکوک‌الوصول (Doubtful)، وام‌های سوخت شده (Loss).

میزان ذخیره‌گیری برای هر گروه از وام‌ها نیز براساس طبقه‌بندی‌های پیش‌گفته صورت می‌پذیرد. تصمیم‌گیری براساس طبقه‌بندی فوق‌الذکر مدیر ریسک اعتباری را قادر می‌سازد تا به چارچوب ذیل برسد:

- کنترل کیفیت پرتفوی و صورت‌بندی راهبرد مدیریت ریسک اعتباری پرتفوی.
- ایجاد ارتباط میان ارزیابی کیفیت اعتبار و پایهی سرمایه (جهت تعیین میزان ذخیره‌گیری و تخصیص سرمایه‌ی مناسب).

مدیر ریسک اعتباری باید همواره در زمینه‌ی ارائه‌ی اطلاعات تلفیقی در زمینه‌ی ریسک‌هایی که احتمالاً از سوی شرکا، مشتریان، کشورها و موسسات به بانک زیان می‌رسانند، آماده باشد. این اطلاعات باید به هیات عامل بانک ارائه گردد تا سیاست‌های اعتباری کوتاه‌مدت و بلندمدت بانک در راستای این اطلاعات به تصویب برسد.

از دیگر وظایف مدیر ریسک اعتباری، تطبیق سیستم فعلی با معیارهای جدید کمیته‌ی بال است که از ابتدای ۲۰۰۶ اجرا خواهد شد.

ریسک بازار

ریسک بازار عبارت از ریسک زیان مالی است که از تغییرات نرخ‌های بهره، نرخ‌های ارز یا قیمت‌های بازار روی بهای کالاها یا اوراق بهادار ناشی می‌شود. میزان حداقلی از ریسک بازار برای فعالیت‌های یک بانک یا موسسه مالی طبیعی است و این ریسک در ارقام دارایی‌ها و بدهی‌های بانک می‌تواند ظهور نماید. برخی از بانک‌های پیچیده در فعالیت‌های بانکداری تجاری‌شان با ریسک بازار مواجه می‌شوند. برخی دیگر در سرمایه‌گذاری‌های پرتفوی این ریسک را می‌پذیرند زیرا درآمد حاصل از این فعالیت‌ها در برابر تغییرات نرخ‌های بهره بسیار حساس است. مدیر ریسک در برابر انجام فعالیت‌های ذیل مسئول است:

● گسترش سیاست‌های مربوط به ریسک بازار،
● تعریف، کنترل و اجرای روش‌های خاص برای اندازه‌گیری و نظارت بر محدودی ریسک‌ها،

● انتخاب آمارهای مناسب برای کنترل ریسک بازار شامل، قیمت‌ها، نوسان‌ها و پارامترهای همبستگی محاسبه VAR،

● بررسی و ارائه‌ی پیشنهاد به هیات مدیره‌ی بانک در زمینه‌ی محدودی فعالیت‌های تجاری فعلی یا افزایش فعالیت‌های جدید،

● بررسی ابزارهای جدید تجاری و
● آزمایش همه‌ی روش‌های تجاری.

اجزای ریسک بازار عبارتند از: ریسک نرخ بهره، ریسک نرخ ارز، ریسک کالا و ریسک اوراق بهادار. درباره‌ی این ریسک‌ها در ادامه بحث می‌شود.

الف - ریسک نرخ بهره

ریسک نرخ بهره ریسکی است که تاثیر معکوس روی درآمدهای بانک یا ارزش اقتصادی دارایی‌ها، بدهی‌ها و ارقام زیر خط ترازنامه برجای می‌گذارد و می‌تواند از عوامل ذیل ناشی شود:

● تفاوت زمانی میان سررسید دارایی‌ها و بدهی‌ها^۴ (که ریسک عدم تقارن نامیده

می‌شود). به عبارت دیگر ریسک عدم تقارن هنگامی پدیدار می‌شود که میان مقادیر دارایی‌ها، بدهی‌ها و ارقام زیر خط، شکاف و فاصله وجود داشته باشد.

● وجود شکاف در مقادیر بدهی‌ها هنگامی که تجدید قیمت بدهی‌ها با سرعت زمانی بیش‌تری نسبت به دارایی‌ها انجام پذیرد (در یک زمان معین).

ب - ریسک نرخ ارز

هنگامی که تغییرات نرخ ارز اثر منفی روی درآمدهای بانک یا قیمت سهام (متعلق به سهامداران) به‌جای گذارد، ریسک نرخ ارز به‌وجود می‌آید. هر بانک در پرتفوی تجاری و معاملاتی‌اش با این ریسک روبه‌روست. ریسک مذکور در معاملات و بازارهایی که به‌وسیله‌ی ابزار مشتقه^۴ اداره می‌شوند وجود دارد. برای مثال، این ریسک در معاملات نقدی^۵ زمانی حادث می‌شود که ارزش کل دارایی‌ها در زمان حال (براساس هر نوع پول) معادل ارزش کل بدهی‌ها نباشد. در معاملات آتی^۶، اگر سررسید خرید آتی با سررسید فروش آتی متفاوت باشد، این ریسک به‌وجود می‌آید.

ج - ریسک اوراق بهادار و کالا

بانک‌ها و موسسات مالی با ریسک اوراق بهادار و کالا نیز روبه‌رو هستند. به عبارت دیگر هنگامی که بهای سهام، اوراق بهادار یا کالاها و سایر دارایی‌های یک موسسه‌ی مالی تغییر منفی می‌کند این ریسک به‌وجود می‌آید. بخش مدیریت سرمایه‌ی هر بانک باید تدابیر لازم را در برابر کاهش بهای سهام بانک به عنوان بخشی از اجزای سرمایه اتخاذ نماید.

ریسک نقدینگی

هر بانک یا موسسه‌ی مالی برای ایفای بخشی از تعهداتش نیازمند نگهداری میزان مطلوبی از دارایی‌های نقدی است. ریسک نقدینگی در اثر عدم تقارن در زمان‌بندی جریان وجوه مربوط به دارایی‌ها، بدهی‌ها و ارقام زیرخط ترازنامه به‌وجود می‌آید.

بنابراین میزان دارایی‌های نقد باید به‌گونه‌ای تعیین گردد که جهت پوشاندن سپرده‌ها کافی باشد و هم‌چنین پاسخ‌گوی برداشت‌های سپرده‌گذاران باشد. اگر بانک مورد بررسی به‌صورت یک بانک پیچیده یا گروه بانکی باشد، شعب فعال در سایر کشورها نیز باید از نظر نقدینگی مدیریت شوند و از قوانین مربوطه تبعیت نمایند. مدیریت نقدینگی باید به‌صورت روزانه اعمال شود. برای مقابله با ریسک نقدینگی، مدیر ریسک باید قابلیت دست‌یابی به منابع نقدی بازار را در نظر بگیرد. این تامین نقدی، چه به صورت جزئی یا کلی چه برای ارقام بالای خط یا زیر خط ترازنامه باشد باید اعتماد بازار را جلب کند. شناسایی بازارها، درک ماهیت آنها، ارزیابی نیازهای جاری و آتی بانک به بازار مورد نظر و کنترل علائم بازار، همگی از برنامه‌های مدیریت نقدینگی به‌شمار می‌روند. ریسک نقدینگی ممکن است ریسک کشوری یا ریسک خودفرمانی را در برگیرد و آن زمانی است که بانک قادر به وصول وامی که به کشور خارجی پرداخته است نباشد.

ریسک عملیاتی

هنگامی که اعتبار یک بانک در اثر اعمال کنترل‌های ناکافی به خطر بیفتد ریسک عملیاتی به‌وجود می‌آید. این ریسک در برگرفته‌ی موارد ذیل است:

● ریسک‌های عملیاتی فعالیت‌هایی که روزانه کنترل می‌شوند. مانند فرایند معاملات، سازوکارهای کنترل فناوری و نظام‌ها،

● ریسک‌های تجاری^۷ شامل ریسک‌های خارجی است که می‌تواند روی نظام‌های مالیاتی، حسابداری و مدیریت مالی و هم چنین استانداردهای قانونی و مقرراتی اثر بگذارد. ریسک‌های استفاده از مدل‌های پیچیده‌ی ارزیابی و قیمت‌گذاری، هم‌چنین ریسک‌های منابع انسانی نیز در این گروه طبقه‌بندی می‌شوند.

● در ریسک عملیاتی باید به عملکرد سیستم فناوری اطلاعات^۸ توجه کافی شود. مدیر ریسک باید اطمینان حاصل نماید که نظام فناوری اطلاعات بانک قابلیت دفع عوامل مخرب را دارد. در این رابطه وجود نظام امنیتی ضروری است.

ریسک قانونی^۹

ریسک قانونی ریسکی است که به دلیل وضع قوانین و مقررات غیرمنتظره یا نبود قوانین کافی در سرمایه‌گذاری‌های کشور متبوع یا کشورهای طرف تجاری بانک ایجاد می‌شود. مدیران جهت مقابله با این ریسک موظفند به صورت روزانه اطلاعات مربوط به کلیه قوانین و مقررات تجاری و سرمایه‌گذاری در زمینه‌های مختلف را به‌هنگام نمایند. دانستن جزئیات مربوط به قوانین مالی بین‌الملل و نحوه اجرای آنها نیز از ضروریات است. در اکثر بانک‌های پیشرفته‌ی جهان اداره‌ای تحت عنوان اداره‌ی حقوقی و تطبیق مقررات^{۱۰}، مدیران ریسک را در این زمینه یاری می‌دهد.

وظایف بانک‌های مرکزی در مدیریت ریسک

کنترل ریسک بانک‌ها نه فقط به عهده‌ی مدیران ریسک هر بانک است، بلکه به تصمیمات بانک‌های مرکزی نیز مربوط می‌شود. به عبارت دیگر بخش‌نامه‌های بانک مرکزی در زمینه‌ی ذخیره‌گیری وام‌ها (ریسک اعتباری)، حد مطلوب نقدینگی (ریسک نقدینگی)، تعیین نرخ‌های بهره و ارز (ریسک بازار)، ارائه‌ی سیستم مطلوب پرداخت (ریسک عملیاتی) و تدوین مقررات سرمایه‌گذاری (ریسک قانونی) خط مشی‌های مدیریت ریسک را تعیین می‌نماید. برای مثال در زمینه‌ی مدیریت نقدینگی بانک مرکزی نیوزیلند قوانینی را برای بانک‌ها تعیین نموده است و آنها را با توجه به معیارهایی که از پی می‌آید کنترل می‌نماید: اندازه و ماهیت فعالیت بانک،

حضور بانک در بازار، توانایی بانک در افزایش وجوه نقد و معامله‌ی آن در بازارهای مختلف، توانایی بانک در انتقال و تغییر ماهیت ریسک‌ها به گونه‌ای که بتواند پاسخ‌گویی نیازهای سپرده‌گذاران و سرمایه‌گذاران به وجوه نقد باشد، کیفیت دارایی‌های بانک (دارایی‌های با کیفیت بالا باعث می‌شود تا بانک در کسب دارایی‌های نقدی نیز موفق باشد)، نوع فعالیت‌ها در زمینه‌های اسکناس و مسکوک و، کیفیت سیاست‌های بانک در زمینه‌ی مدیریت نقدینگی.

در میان سایر بانک‌های مرکزی، فدرال رزرو نیویورک، روش‌های اعمال نظارت خود را به‌طور ماهوی تغییر داده و راهبرد توجه به ریسک را جایگزین کلیه‌ی فعالیت‌های بازرسی‌اش کرده است. این نهاد که در حکم بانک مرکزی ایالت نیویورک است نظارت را با هدف کشف و کنترل ریسک انجام می‌دهد و نظارت مبتنی بر ریسک یا نظارت معطوف به ریسک را در دستور کار بازرسانشان قرار داده است. نظارت مبتنی بر ریسک را می‌توان چنین تعریف نمود: "مجموعه‌ی فعالیت‌ها و امورنظارتی از یک بانک یا یک موسسه‌ی اعتباری که هدفش تعیین دقیق ریسک‌های تهدیدکننده‌ی موسسه و اهمیت و وزن هر کدام در مجموعه‌ی فعالیت‌های بانک است به‌طوری که بازرسی‌های حضوری، مراقبت‌های غیر حضوری و منابع و نیروهای نظارتی را جهت ارزیابی، کنترل و ملاحظه‌ی به‌هنگام تمرکز دهد." از این رو چارچوب تحلیلی نظارت مورد بحث را می‌توان به شرح زیر خلاصه کرد:

(الف) تحلیل کیفی به منظور تشخیص ریسک‌های مشخصی که موسسه را تهدید می‌کند.

(ب) ارائه‌ی راه‌حلی برای ارزیابی و تشخیص اهمیت این ریسک‌ها.

(ج) طراحی و برنامه‌ریزی فعالیت‌ها و امور نظارتی.

(د) تمرکز بیشتر بر مدیریت ریسک (تا سایر امور نظارتی).

یکی از ابزارهای مهم بانک‌های مرکزی، استفاده از نظام رتبه‌بندی کامل است. رتبه‌بندی کامل که نمایانگر کیفیت شرایط مالی است، تصویری از وضعیت ریسک‌ها و عملکرد کلی بانک را نشان می‌دهد. این رتبه‌بندی ۶ ناحیه را مدنظر قرار می‌دهد:

● حفاظت سرمایه

● کیفیت دارایی

● شایستگی و کاردانی مدیریت

● قدرت درآمدزایی

● ریسک نقدینگی

● حساسیت ریسک بازار

به هریک از این معیارها رتبه‌ای تعلق می‌گیرد و در نهایت مجموعه‌ی این رتبه‌ها درجه‌ی نهایی بانک بازرسی شونده را تشکیل می‌دهد. رتبه‌ی نهایی از ۱ تا ۵ می‌تواند باشد. رتبه‌ی یک بالاترین رتبه (قوی‌ترین عملکرد) و رتبه‌ی پنج پایین‌ترین رتبه (ضعیف‌ترین عملکرد) است. در مجموع بانک‌های با رتبه‌های یک یا دو از لحاظ سلامت و ثبات در سطح بالا قرار دارند و در مقابل بانک‌های با رتبه‌ی سه چهار و پنج از عملکرد رضایت‌بخشی برخوردار نیستند.

نتیجه‌ی رتبه‌بندی بانک‌ها و موسسات مالی آمریکا به صورت فصلی برای ۱۲ بانک فدرال رزرو ارسال می‌شود. هم چنین در آمریکا انجمن ایالتی بیمه‌ی سپرده‌ها و دفتر کنترل پولی نیز برای انجام نظارت غیرمستقیم روی بانک‌ها و موسسات مالی از مدل‌های اقتصادسنجی استفاده می‌نمایند.

نتایج بررسی‌ها نشان می‌دهد که بانک‌های دارای رتبه‌های سه، چهار و پنج بیش‌تر از سایرین در معرض خطر ورشکستگی قرار دارند. برای مثال کری (۱۹۹۵) دریافت که ۷۴ درصد از بانک‌هایی که از ۱۹۸۰ تا ۱۹۹۴ ورشکست شده‌اند دو سال قبل از ورشکستگی رتبه‌ی سه، چهار یا پنج بررسی کامل شامل حالشان

شده بود. نتایج فوق سبب گردیدند تا ناظرین بانک‌ها به محض مشاهده‌ی نتایج ضعیف در بررسی کامل هر بانک، میزان نظارتشان بر این بانک‌ها را افزایش دهند.

معیارهای کمیته‌ی بال در زمینه ریسک‌های بانک‌ها

سرمایه، رکن مهمی از پشتوانه‌ی مالی هر بانک است. سرمایه به بانک اجازه می‌دهد هنگام رویارویی با مشکلات کلان اقتصادی توانایی پرداخت بدهی‌اش را داشته باشد. امروزه جهت ارزیابی عملکرد بانک‌ها و موسسات اعتباری از تعدادی شاخص‌های مالی استفاده می‌شود که نسبت کفایت سرمایه در میان آنها از اهمیت خاصی برخوردار است. این نسبت برای اولین بار در ۱۹۸۸ توسط کمیته‌ی مقررات بانکداری و نظارت بر عملیات بانکی که در بانک تسویه‌ی بین‌المللی (واقع در شهر بال سوئیس) فعالیت می‌نماید، به بانک‌های فعال دنیا معرفی گردید.

نسبت کفایت سرمایه عبارت است از نسبت سرمایه‌ی بانک به دارایی‌های توام با ریسک آن. این نسبت نباید از ۸ درصد کم‌تر باشد. نسبت موردنظر نمایانگر موقعیت اعتباری بانک‌ها تلقی می‌شود و مبنای تصمیم‌گیری جهت انجام معامله با بانک یا کشور مورد نظر (از نظر بین‌المللی) محسوب می‌گردد.

بررسی‌های حاصله نمایانگر آن است که بانک‌های ایران (به‌جز بانک صنعت و معدن به دلیل تجدید ارزیابی سهام) در دست‌یابی به حداقل کفایت سرمایه موفق نبوده‌اند. در این میان باید اذعان نمود برخی از سیاست‌های پولی اعمال شده سبب ایجاد زیان انباشته در بانک‌ها گردیده است. از سوی دیگر وجود تسهیلات تکلیفی، دولتی بودن بانک‌ها، نبود انگیزه در کسب سود، پیچیدگی و تعدد عقود بانکداری بدون ربا سبب گردیده است تا بانک‌ها به عنوان اصلی‌ترین منبع جذب نقدینگی و

هدایت‌گر نقدینگی به سمت بخش‌های مولد نتوانند به وظایف خود کاملاً عمل نمایند. افزایش مطالبات معوق و سررسید گذشته‌ی بانک‌ها و بالا بودن ارقام با ضریب ریسک بالا در پرتفوی آنها از یک سو نمایانگر اعطای تسهیلات بدون دریافت وثیقه کافی و بدون بررسی توان مالی دریافت‌کننده است و از سوی دیگر نشان‌دهنده‌ی تلاش ناکافی بانک در وصول آنها می‌باشد. مدیریت بانک باید علل افزایش را بررسی کند و در اصلاح شیوه‌های ارزیابی طرح‌ها و نیز نحوه‌ی نظارت بر اجرای آنها تلاشی جدی به کار بندد. از سوی دیگر مستقل نبودن بانک مرکزی، نظارت ضعیف آن بر بانک‌ها و نبود ابزارهای تنبیهی مناسب برای جلوگیری از تخلفی بانک‌ها از دیگر عوامل مهم در این زمینه محسوب می‌گردد. ایجاد بانک مرکزی مستقل، ایجاد بانک‌های تجاری و تخصصی رقابتی مستقل که دارای مدیریت و کادر متخصص باشند و بتوانند جهت کسب سود بیشتر و جلب رضایت مشتری با بازارهای مالی و بانک‌های دنیا ارتباط برقرار نمایند و تاسیس شعب بانک‌های خارجی در داخل برای ایجاد محیطی رقابتی برای بانک‌های داخلی می‌تواند از یک سو در جذب سرمایه به داخل کشور موثر باشد و از سوی دیگر ترکیب پرتفوی بانک‌های داخلی را بهبود بخشد.

لازم به ذکر است بانک‌های خصوصی سایر کشورها از منابع خویش به صورت بهینه استفاده می‌کنند. گردش وجوه در این بانک‌ها از میزان بالایی برخوردار است. این بانک‌ها برای کسب سود بیشتر، از روش‌های توام با ریسک استفاده می‌نمایند. امروزه مدیریت ریسک، شاخه‌ی جدیدی از علم مدیریت در زمینه‌ی بانکداری است و وظیفه‌اش اعمال مدیریت بر روی انواع مختلف ریسک مانند ریسک اعتبار، ریسک تجاری، ریسک‌های نرخ بهره، نرخ ارز و... می‌باشد.

پی‌گیری جنبه‌های مختلف سودآوری نیز در صنعت بانکداری امروز مورد توجه

می‌باشد. اعمال مدیریت در زمینه‌های گوناگون سودآوری همانند مدیریت سود جهانی، مدیریت سود داخلی، و... از جمله این فعالیت‌ها محسوب می‌شود. در کشور ایران روش‌های بانکداری براساس شیوه‌های قدیمی صورت می‌گیرد و صرف ماشین شدن برخی از شعب یا ارائه‌ی ابزارهای مالی همانند کارت‌های اعتباری به تنهایی کافی نیست. لذا تجدید سازماندهی در زمینه‌های مختلف مدیریتی و بهره‌گیری از دانش جدید بانکداری می‌تواند بانک‌ها را در زمینه‌ی مقابله با ریسک‌های مختلف و افزایش سودآوری یاری دهد. ضمناً باید توجه داشت مقایسه‌ی نسبت‌های کفایت سرمایه میان بانک‌های ایران و سایر کشورها (که دارای نظام بانکداری خصوصی می‌باشند) امری منطقی نیست. زیرا نظام بانکداری دولتی و سیستم بانکداری خصوصی در زمینه‌ی ساختار بانکی، استفاده از منابع، متنوع بودن ارقام سرمایه، مدیریت ریسک، انگیزه‌ی کسب سود و... دارای تفاوت‌های اساسی هستند. بانک‌های ایران به دلیل دولتی بودن، در مواقع بحران، همیشه به کمک بانک مرکزی متکی بوده‌اند، در نتیجه فلسفه دست‌یابی به نسبت حداقل کفایت سرمایه برای نظام بانکداری دولتی ایران هیچ‌گاه امری الزامی نبوده است. به‌رحال تا زمان دست‌یابی به اهداف فوق، براساس رهنمودهای کمیته‌ی بال، بانک‌ها برای نیل به معیار کفایت سرمایه باید از روش‌هایی استفاده نمایند که از پی می‌آید: افزایش سهام (سرمایه‌ی درجه یک)، ۲- کاهش دارایی‌های مخاطره‌آمیز، ۳- کاهش ریسک اعتبارات بین بانکی.

گفتنی است که افزایش سرمایه‌ی بانک‌ها به میزان ۵۰۰۰ میلیارد ریال (ماده‌ی ۹۳ قانون برنامه‌ی سوم توسعه) فقط نسبت‌های کفایت سرمایه را به حداقل معیار یعنی ۸ درصد نزدیک نموده است.

در این بخش پیشنهاد می‌گردد کفایت سرمایه هر بانک از طریق نظام مدیریت

اخبار آیفک

مطالعی که در این بخش چاپ شده ترجمان خبرنامه‌های آیفک (فدراسیون بین‌المللی حسابداران) است.

آیفک بیانیه‌های تعهدات عضویت را منتشر ساخت

(نیویورک / ۷ آوریل ۲۰۰۴) - هیات فدراسیون بین‌المللی حسابداران (آیفک) اخیراً هفت بیانیه‌ی تعهدات عضویت (SMOs) را تصویب کرد. هدف این بیانیه‌ها یابوری و راهبری ۱۵۸ سازمان عضو و اعضای‌شان برای حصول اطمینان از عملکرد کیفی حسابداران حرفه‌ای است. هم چنین، این بیانیه‌ها که پس از یک دوره‌ی نسبتاً طولانی نظرخواهی منتشر شد، تعهدات جوامع و سازمان‌های عضو را برای پشتیبانی از کار آیفک، کار هیات استانداردهای حسابداری بین‌المللی، و تعهدات مربوط به اطمینان‌بخشی کیفیت، بررسی و نظم‌بخشی در بردارد. راسل گاتری، صدر کارگروه رعایت

استانداردها و دیگر نشریه‌های صادره‌ی آیفک می‌گوید: "بیانیه‌های تعهدات عضویت که در نوامبر ۲۰۰۳ برای تصویب به شورای عالی آیفک ارائه شد مبانی برنامه‌ی رعایتی سازمان‌های عضو آیفک را صورت‌بندی می‌کند. این برنامه به منظور بهبود مستمر سازمان‌های عضو در برآوردن مسئولیت‌های مربوط به حفظ منافع عمومی و تشریک مساعی برای رسیدن به هدف هم‌گرایی و استانداردهای بین‌المللی طراحی شده است."

بیانیه‌های پیش‌گفته را که می‌توان از وب‌گاه آیفک به نشانی www.ifac.org به رایگان بارگذاری کرد، زمینه‌های زیر را در بردارد:

- اطمینان‌بخشی کیفیت
- استانداردهای آموزش بین‌المللی

برای حسابداران حرفه‌ای و دیگر رهنمودهای ECCOM

● آیین‌نامه‌ی اخلاقی حسابداران حرفه‌ای آیفک

● استانداردهای بین‌المللی مربوط به دستورالعمل‌های حسابرسی و دیگر نشریات صادره توسط هیات استانداردهای حسابرسی و اطمینان‌بخشی بین‌المللی

● استانداردهای حسابداری بخش عمومی بین‌المللی و دیگر رهنمودهای کارگروه بخش عمومی

● بررسی و نظم‌بخشی گاتری می‌افزاید "آیفک، خود را وقف ارتقاء پیروی و رعایت استانداردهای حرفه‌ای پرکیفیت می‌کند.

ما دریافته‌ایم که برای انجام این مهم باید سازمان‌های عضو آیفک را تشویق کنیم

تا نه تنها این استانداردها را اشاعه دهند، بلکه بر پیروی اعضاء از آنها نظارت نمایند. سازمان‌های عضو هم چنین انگیزه و محرکه‌ی لازم را برای اطمینان یافتن از این که اعضایشان در برنامه‌های بازرنگری اطمینان‌بخشی کیفیت مشارکت می‌کنند به دست می‌دهند. بیانیه‌های تعهدات عضویت، دامنه و فرایندهای این برنامه‌ها را ترسیم می‌کند. "آیفک، وقف ارائه‌ی خدمت در جهت منافع عمومی، تقویت حرفه‌ی حسابداری جهان‌گستر، و مشارکت در بالندگی اقتصادهای بین‌المللی نیرومند است. نقش‌های بنیادین آیفک شامل تقریر استانداردهای حسابرسی و اطمینان‌بخشی، اخلاقیات، آموزش، و بخش عمومی است. اعضای آیفک مشتمل بر ۱۵۸ حرفه‌ی حسابداری است که در ۱۱۸ کشور جهان واقع‌اند و بیش از ۲/۵ میلیون حسابدار را در بخش عمومی، آموزش، خدمات دولتی، صنعت و بازرگانی نمایندگی می‌کنند.

رهنمود جدید آیفک به ضد پول‌شویی و نقش حسابداران حرفه‌ای می‌پردازد (نیویورک / ۲۶ مارس ۲۰۰۴) - دولت‌ها، مقررات‌گذاران و جامعه‌ی تجارت جهانی به‌طور روزافزون از کارورزان حسابداری می‌خواهند تا در

جنگ علیه پول‌شویی شرکت کنند. فدراسیون بین‌المللی حسابداران (آیفک)، اخیراً ویراست دوم نشریه‌ی ضدپول‌شویی را منتشر کرد. این نشریه به انتظارات فزاینده‌ی قانون‌گذاران و مقررات‌گذاران در رابطه با نقش حرفه در کشف پول‌شویی و اعمال کنترل‌ها و حفاظا در برابر آن می‌پردازد.

ویراست دوم ضدپول‌شویی (AML) نشریه‌ی اولیه را که در ژانویه‌ی ۲۰۰۲ منتشر شد با پرداختن به مقولات جدیدی مانند نقش و تعهدات اخلاقی حسابداران حرفه‌ای و نیز دستورالعمل‌های اخیر حسابرسی، ضدپول‌شویی، و برنامه‌های گزارشگری فعالیت‌های شک‌برانگیز بسط و گسترش داده است.

جسیم سیلف، مدیر فنی هیات استانداردهای حسابرسی و اطمینان‌بخشی بین‌المللی می‌گوید "این نشریه به چند دلیل اهمیت دارد. حرفه‌ی حسابداری را به‌طور فزاینده‌ای در مبارزه علیه فساد و تحریف مالی درگیر می‌کند که این خود نتیجه‌ی قوانین و مقررات ملزم‌کننده‌ی شرکت‌ها برای داشتن برنامه‌های نظارتی رعایت قوانین و مقررات و بررسی مستقلاتی محیط کنترلی و اثربخشی این برنامه‌ها است." سیلف تاکید می‌کند که "پول‌شویی می‌تواند ضربه‌های ویرانگری را به‌ویژه

به بازارهای مالی نوپدید و اقتصادهای در حال توسعه وارد سازد."

نشریه‌ی جدید، هم علل و هم افزارهای ممکن برای مقابله با پول‌شویی را برمی‌شمرد. بخش‌های این بیانیه شامل نشانه‌های پول‌شویی، شکستندگی بانک‌ها، نهادهای مالی و دیگر هستارهای غیربانکی، و معضلات دولت است. افزون براین، آن در بردارنده‌ی چکیده‌ای از رهنمودهای ضد پول‌شویی است.

این نشریه را می‌توان از وب‌گاه آیفک با رفتن به صفحه‌ی www.ifac.org/store به رایگان بازگذاری کرد.

آیفک، سازمانی است که وقف خدمت به منافع عمومی، تقویت حرفه‌ی حسابداری جهان‌گستر، و مشارکت در اعتلای اقتصادهای بین‌المللی نیرومند است. اعضای کنونی آیفک مشتمل بر ۱۵۸ انجمن حسابداری حرفه‌ای در ۱۱۸ کشور جهان است که بیش از ۲/۵ میلیون حسابدار را در خدمات حسابداری عمومی، آموزش، خدمات دولتی، صنعت و تجارت نمایندگی می‌کنند. آیفک، استانداردهای اخلاقی بین‌المللی، حسابرسی و اطمینان‌بخشی، آموزش و حسابداری بخش عمومی را تقریر می‌کند.

معرفی موسسات حسابرسی عضو انجمن حسابداران خبره ایران

در اجرای مصوبه شورایی عالی انجمن حسابداران خبره ایران و به استناد ماده ۱۰ اساسنامه انجمن بدین وسیله موسسات حسابرسی عضو انجمن حسابداران خبره ایران که حداکثر شرکاء آنها حسابداران مستقل عضو انجمن می باشند به شرح زیر و به ترتیب الفبا معرفی می گردند.

فهرست

- ۱- آزمون دگان
- ۲- آزمون سامانه
- ۳- آریاروش
- ۴- آگاه حساب
- ۵- امجدتراز سپاهان
- ۶- ایران مشهود
- ۷- اصول پایه
- ۸- ارکان سیستم
- ۹- بهرادامشار
- ۱۰- بیاترایان
- ۱۱- بیداران
- ۱۲- حسابرسیین
- ۱۳- خبره
- ۱۴- دایرایان
- ۱۵- دوش و همکاران
- ۱۶- رایمند و همکاران
- ۱۷- رهیافت حساب تهران
- ۱۸- سخن حق
- ۱۹- شراکت
- ۲۰- فزان مشار
- ۲۱- ممیز
- ۲۲- مجربان پویا
- ۲۳- تواندیشان
- ۲۴- همیارحساب

انجمن حسابداران خبره ایران

تلفنهای ۸۹۰۲۹۲۶
۸۹۰۵۹۲۰
فکس ۸۸۹۹۷۲۲

E-Mail: Anjoman@systemgroup.net

info@iranianica.com

موسسه حسابرسی آزمونگان

عضو انجمن حسابداران خبره ایران - عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

- مهرداد آل علی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- فرهاد فرزاد (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- مصطفی حاجی حسینی (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی، بازرسی قانونی، ارائه خدمات حسابداری، مشاوره‌ای و طراحی سیستم‌های مالی - نظارت بر امور تصفیه
تلفن: ۸۸۰۳۳۶۵ - ۸۸۰۲۶۳۹ - ۸۷۵۷۳۴۰
فکس: ۸۷۵۷۳۴۱
نشانی: خیابان کریمخان زند - خیابان حافظ شماره ۷۰۱ - طبقه چهارم صندوق پستی: ۱۴۳۳۵-۷۹۷

موسسه حسابرسی آزمون

عضو انجمن حسابداران خبره ایران - عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

- فریدون کشانی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- سیدکمال موسوی (حسابدار رسمی)
- جواد گوهرزاد (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی، بازرسی قانونی، طراحی سیستم، نرم افزار و مشاوره مالی و مالیاتی
تلفن: ۸۰۰۰۸۷۱
فکس: ۸۰۱۳۳۱۵
نشانی: کارگر شمالی، ۴۴۶، طبقه دوم
صندوق پستی: ۱۴۳۹۵/۷۱۶
Email: Azmoon_co@yahoo.com

موسسه حسابرسی امجد

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

- محمدحسین واهدی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- اصغر بهینا (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- مهرداد شریعت زاده (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- عباس اسماعیلی (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی عملیاتی و مالیاتی، بازرسی قانونی، مشاوره‌ای مدیریت مالی، طراحی و پیاده سازی سیستم‌های مالی، دفتر تهران: خیابان ولیعصر، بالاتر از جام جم، ساختمان جم، شماره ۱۴۷۹، طبقه چهارم، واحد یک
تلفن: ۰۲۱-۲۰۱۲۹۳۱
دفتر اصفهان: میدان آزادی، خیابان آردگان، کوی کارگران، ساختمان ۲۰، طبقه سوم، واحد ۶
تلفنکس: ۰۲۱-۶۶۱۳۲۵
دفتر یزد: بلوار باهنر، شماره ۳۵۹، طبقه دوم تلفنکس: ۰۳۵۱-۷۲۲۲۲۹۹
http://www.amjad.ir
Email: amjad_audit@yahoo.com
info@amjad.ir

موسسه حسابرسی آزمون سامانه

عضو انجمن حسابداران خبره ایران - عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

- عبدالرضا (فرهاد) نوربخش (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- علی اصغر نجفی مهری (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- حسین قاسمی روچی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: طراحی سیستم، مشاوره مالی و مالیاتی
نشانی: خیابان بهار شیراز تقاطع سهروردی جنوبی شماره ۹۷
تلفن: ۷۵۳۷۹۴۴
فکس: ۷۵۲۷۴۵۸
نشانی: میدان آرژانتین، خیابان زاگرس، شماره ۵
تلفن: ۸۷۹۸۴۸۱
صندوق پستی: ۱۵۷۴۵/۱۴۹

آریاروش

موسسه حسابرسی آریاروش

عضو انجمن حسابداران خبره ایران - عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

- حبیب جامعی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- سیدمحمد بزرگزاده (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- مجتبی غلامی (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی، بازرسی قانونی، ارائه خدمات مشاوره‌ای و مدیریت، طراحی سیستم‌های مالی و اصلاح حساب
تلفنکس: ۸۴۶۸۵۴۵
نشانی: تهران سید خندان ابتدای بزرگراه رسالت شماره ۵ طبقه سوم
صندوق پستی: ۱۵۱۱۵۱۳۷

موسسه حسابرسی آگاه حساب

عضو انجمن حسابداران خبره ایران - عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

- علیرضا زندیابار نیسی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- عبدالکریم مقدم (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- مینا فرودیان (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی، بازرسی قانونی، ارائه خدمات مالی و مشاوره‌ای و طراحی سیستم‌های مالی و کامپیوتری
تلفن: ۴۲۳۸۶۲۳
فکس: ۴۲۳۸۶۲۳
نشانی: تهران - ستارخان شماره ۸۱۶ طبقه ۶ واحد ۲۳
Email: agahhesab@hotmail.com

ایران مشهود

موسسه حسابرسی و خدمات مالی و مدیریت

عضو انجمن حسابداران خبره ایران - عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

- محمدرضا گلچین پور (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- علیرضا عطوفی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- سیدعباس اسمعیل زاده پاکدامن (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- محمدصادق حشمتی (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی، بازرسی قانونی، ارائه خدمات مشاوره‌ای مالی و مدیریت و طراحی سیستم‌های مالی و ارزیابی سهام
تلفن: ۸۷۸۵۷۶۵ - ۸۷۹۱۴۳۷ - ۸۷۹۱۴۹۹
فکس: ۸۷۹۱۴۷۰
نشانی: خیابان وحید دستگردی (ظفر) - بین خیابان آفریقا و بزرگراه مدرس - پلاک ۲۴۸ - طبقه چهارم صندوق پستی: ۱۴۱۵۵ - ۴۸۹۹
دفتر اهواز: فلکه سوم کیانپارس، خیابان اردیبهشت، پلاک ۳۲، طبقه سوم، تلفن: ۳۳۳۶۶۲۵
Email: iranmashhoodin@yahoo.com

موسسه حسابرسي و خدمات مدیریت اصول پایه فراگیر

عضو انجمن حسابداران خبره ایران - عضو
جامعه حسابداران رسمی ایران

- ابراهیم موسوی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- حسن صالح آبادی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- هوشنگ منوچهری (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسي عملياتي، حسابرسي مالياتي، بازرس قانوني، ارائه خدمات مشاوره‌اي و طراحی سیستم‌های مالی
تلفن: ۸۴۲۳۵۳۴ - ۸۴۱۱۵۰۵
فاکس: ۸۴۲۳۵۳۴ - ۸۴۱۱۵۰۵
نشانی: خیابان مطهری - جنب باشگاه بانک سپه
پلاک ۴۳ طبقه ۴
صندوق پستی: ۵۹۳۵ - ۱۵۸۷۵

موسسه حسابرسي ارکان سیستم

عضو انجمن حسابداران خبره ایران - عضو
جامعه حسابداران رسمی ایران

- محمد شوقیان (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- عبدالله شفاعت قراملکی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- جبرائیل بهاری (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسي عملياتي، حسابرسي مالياتي، بازرس قانوني، ارائه خدمات مشاوره‌اي و طراحی سیستم‌های مالی (به همراه نرم افزارهای مالی)
تلفن: ۸۸۰۴۹۴۱ و ۲ - ۸۸۰۴۹۴۰
دفتر مرکزی: تهران، خیابان ولیعصر، نرسیده به خیابان فاطمی، خیابان شهید حمیدصدر پلاک ۳۸ طبقه دوم آپارتمان شماره ۱۰
دفتر تبریز: خیابان امام سهرامی طالقانی، مجتمع خدمات تجاری سهند طبقه دوم واحد ۸
تلفکس: ۵۵۳۳۵۷۰ - ۰۴۱۱
Email: m_shoghian@yahoo.com

انجمن حسابداران خبره ایران

تلفنهای ۸۹۰۲۹۲۶
۸۹۰۵۹۲۰
فاکس ۸۸۹۹۷۲۲

Email: Anjoman@systemgroup.net
info@iranianica.com

موسسه حسابرسي و خدمات مدیریت بهراد موشار

عضو انجمن حسابداران خبره ایران - عضو
جامعه حسابداران رسمی ایران

- مهربان پرویز (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- فریده شیرازی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- بهروز ابراهیمی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- شیرین مشیر فاطمی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- رضا یعقوبی (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسي عملياتي، حسابرسي مالياتي، بازرس قانوني، ارائه خدمات مشاوره‌اي و طراحی سیستم‌های مالی
تلفن: ۸۳۲۶۵۲۷ - ۸ - ۸۳۰۹۴۹۰
نشانی: تهران - خیابان مطهری خیابان فجر (جم سابق) پایین تر از کانون زبان پلاک ۲۹ طبقه دوم
صندوق پستی ۱۵۸۷۵/۵۵۵۱
کدپستی ۱۵۸۹۷۸۳۱۱۶
Email : info@behradmoshar.com

موسسه حسابرسي بیات رایان

عضو انجمن حسابداران خبره ایران - عضو
جامعه حسابداران رسمی ایران

- منوچهر بیات (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- ابوالقاسم مرآتی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- عبدالحسین رهبری (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: طراحی سیستم (نرم افزار) مشاوره مالی و مالیاتی، خدمات حسابداری، خدمات حسابرسي عملياتي و مالياتي
تلفن: ۸۵۰۴۵۸۶ - ۸
فاکس: ۸۵۰۲۰۴۵
نشانی: خیابان مطهری - بین کوه نور و دریای نور - شماره ۲۳۹ - طبقه سوم

Email : bayatrayan@neda.net
Kpmg-br@neda.net

موسسه حسابرسي بیداران

عضو انجمن حسابداران خبره ایران - عضو
جامعه حسابداران رسمی ایران

- عباس اسرار حقیقی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- یدالله امیدواری (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- حسین فرج‌اللهی (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسي عملياتي، حسابرسي مالياتي، بازرس قانوني، طراحی سیستم‌های مالی، مشاوره مالی و مالیاتی، ارزیابی سهام
تلفن: ۸۳۰۶۹۱۱ - ۸۸۲۹۷۶۱ - ۸۸۳۵۲۰۷
فاکس: ۸۸۳۱۶۸۱
نشانی: شمال میدان هفت‌سره، خیابان زیرک‌زاده، شماره ۲۲، طبقه اول

موسسه حسابرسي تدوین و همکاران

ERNST & YOUNG INTERNATIONAL

عضو انجمن حسابداران خبره ایران - عضو
جامعه حسابداران رسمی ایران

- احمد ثابت مظفری (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- ابوالقاسم فخاریان (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- ایرج هادوی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسي عملياتي - حسابرسي مالياتي - بازرس قانوني، ارائه خدمات مشاوره‌اي و طراحی سیستم‌های مالی
تلفن: ۸۷۸۲۰۹۶ - ۸ - ۸۸۸۶۱۵۰
نشانی: خیابان ولیعصر، پانین تر از میدان ونک، پلاک ۱۲۷۹/۱
صندوق پستی: ۱۹۳۹۵/۳۱۴۹
Email: tadvinco@mail.dci.co.ir

حسابرسي موسسه حسابرسي و بهبود

سیستم‌های مدیریت

عضو انجمن حسابداران خبره ایران - عضو
جامعه حسابداران رسمی ایران

- حسن اسماعیلی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- منوچهر زندی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- منیره آریانپور (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسي عملياتي، حسابرسي مالياتي، بازرس قانوني، ارائه خدمات مشاوره‌اي و طراحی سیستم‌های مالی
تلفن: ۸۷۲۱۲۶۹ - ۸۷۲۱۲۶۹
نشانی: خیابان قائم‌مقام فراهانی، ساختمان ۲۱۶، طبقه سوم، واحد ۲۶
Email: hesabresin@rayankooosh.com

موسسه حسابرسي خبره

عضو انجمن حسابداران خبره ایران - عضو
جامعه حسابداران رسمی ایران

- داود خمارلو (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- نعمت‌الله علیخانی‌راد (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- سیاوش سهیلی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسي عملياتي، حسابرسي مالياتي، بازرس قانوني، ارائه خدمات مشاوره‌اي و طراحی سیستم‌های مالی
تلفن: ۸۸۰۴۵۱۹ - ۲۱ - ۸۹۰۲۳۲۰
نشانی: خیابان ولیعصر، کوی پزشکشهر (شمال فروشگاه قدس) شماره ۲۳ کدپستی: ۱۵۹۴۸

راهنمای موسسات حسابرسي

۸۹۰۵۹۲۰ - ۸۹۰۲۹۲۶

راهنمای موسسات حسابرسی عضو انجمن حسابداران خبره ایران

۲۰

**موسسه حسابرسی و خدمات مدیریت
سخن حق**

عضو انجمن حسابداران خبره ایران - عضو
جامعه حسابداران رسمی ایران

- غلامرضا سلامی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- هوشنگ خستونی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- اسداله نیلی/اصفهان‌نی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی مالیاتی، حسابرسی عملیاتی،
بازرس قانونی، ارائه خدمات مشاوره در زمینه
امور بانک، بیمه، فن آوری اطلاعاتی
تلفن: ۸۷۹۴۶۴۶
تلففاکس: ۸۷۹۴۹۲۸
صندوق پستی: ۴۱۷۵ - ۱۴۱۵۵
نشانی: میدان آرژانتین، اول بزرگراه آفریقا، روبروی
پارکینگ بیهنی، پلاک ۹، بلوک ب، واحد شماره ۳
پست الکترونیک: info@sokhanehagh.com
www.sokhanehagh.com

۱۸

**موسسه حسابرسی
رایمند و همکاران**

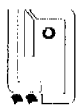
عضو انجمن حسابداران خبره ایران - عضو
جامعه حسابداران رسمی ایران

- عباسعلی دهدشتی نژاد (حسابدار مستقل،
حسابدار رسمی)
- فریبرز امین (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- همایون مشیرزاده (حسابدار مستقل، حسابدار
رسمی)

خدمات: حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی،
بازرس قانونی، ارائه خدمات مشاوره مالی و
مالیاتی، اصلاح حساب
تلفن: ۸۸۰۳۰۴۴ فاکس: ۸۹۰۳۴۹۶
نشانی: تهران - خیابان زرنشت غربی، پلاک ۳۲،
طبقه پنجم
Email : rymand@rymand.com

۱۶

**موسسه حسابرسی و خدمات مالی
دایارایان**

عضو انجمن حسابداران خبره ایران - عضو
جامعه حسابداران رسمی ایران

- علی امامی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- غلامحسین دوانی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- رضا مستاجران (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی بازرسی قانونی، مشاوره مدیریت مالی،
طراحی و پیاده سازی سیستم مالی، نظارت مالی و حسابداری و
مالیاتی، نظارت بر امور تصفیه
تلفن: ۲ - ۸۷۳۹۰۷۱ و ۴ - ۸۷۳۹۰۸۳
فاکس: ۸۷۳۹۰۵۶
نشانی: خیابان شهیدبهبشتی، خیابان سرافراز،
خیابان هفتم، شماره ۵۰، طبقه دهم
صندوق پستی: ۱۵۷۴۵-۹۴۷
Email: DAYA RAYAN@apadana.com

۲۱

موسسه حسابرسی شراکت

عضو انجمن حسابداران خبره ایران - عضو
جامعه حسابداران رسمی ایران

- سیروس گوهری (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- مجید کشورپژوه/لنگرودی (حسابدار مستقل، حسابدار
رسمی)
- حسن فرنیفا (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی،
بازرس قانونی، ارائه خدمات مشاوره‌ای و
طراحی سیستم‌های مالی
تلفن: ۸۷۱۷۶۵۰ - ۸۷۱۷۶۵۱
فاکس: ۸۷۵۹۰۹۴
نشانی: تهران - خیابان دکتربهبشتی، خیابان
قائم‌مقام فراهانی، ساختمان ۲۱۶، طبقه چهارم
صندوق پستی: ۱۵۸۷۵-۶۶۶۶

۱۹

**موسسه حسابرسی
رهیافت حساب تهران**

عضو انجمن حسابداران خبره ایران - عضو
جامعه حسابداران رسمی ایران

- فریدون ایزدپناه (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- عبدالله تمدنی جهرمی (حسابدار رسمی)
- هوشنگ غیبی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی، انجام وظایف بازرس
قانونی، طراحی سیستم‌های مالی، ارزیابی سهام
تلفن: ۵ - ۸۹۸۵۷۵۱
فاکس: ۸۹۷۵۷۲۱
صندوق پستی: ۱۳۵۸ - ۱۴۳۳۵
نشانی: خیابان یوسف‌آباد - خیابان چهارم، پلاک ۵،
واحد ۶، کدپستی: ۱۴۳۱۶

۱۷

**موسسه حسابرسی
دش و همکاران**

عضو انجمن حسابداران خبره ایران - عضو
جامعه حسابداران رسمی ایران

- بهروز دارش (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- سید حسین عرب‌زاده (حسابدار مستقل، حسابدار
رسمی)
- میلتن ایوان کریمیان (حسابدار مستقل، حسابدار
رسمی)

خدمات: حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی،
بازرس قانونی، ارائه خدمات مشاوره مالی و
مالیاتی، اصلاح حساب، ارزیابی سهام، طراحی
سیستم‌های مالی
تلفن: ۶۹۴۵۴۶۷ - ۶۹۴۵۴۶۵
فاکس: ۶۴۲۹۹۷۱
نشانی: تهران - خیابان جمال‌زاده شمالی بالاتر از
بلوار کشاورز روبروی بانک ملی شماره ۲۵۳
صندوق پستی: ۱۴۱۸۵/۴۸۷
Email: Dash_Co@neda.net

۵۱

راهنمای موسسات حسابرسی

راهنمای موسسات حسابرسی
۸۹۰۵۹۲۰ - ۸۹۰۲۹۲۶

۲۲

موسسه حسابرسی

فراز مشاور

عضو انجمن حسابداران خبره ایران - عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

- پرویز صادقی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- نریمان ایلخانی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- غلامرضا درباری (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی، ارائه خدمات مشاوره‌ای و طراحی سیستم‌های مالی، بازرسی قانونی، خدمات حسابداری، ارزیابی سهام
 تلفن: ۸۸۹۴۴۶۸-۸۸۹۲۰۳۶
 فاکس: ۸۹۰۰۵۲۸
 نشانی: تهران - ولیعصر نیش استاد مطهری کوچه افتخار پلاک ۱۲ طبقه دوم کدپستی: ۱۵۹۵۸

۲۳

موسسه حسابرسی و خدمات مدیریت

ممیز

عضو انجمن حسابداران خبره ایران - عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

- محمد نبی‌داهی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- حسین سیادت‌خو (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- جمشید اسکندری (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی، بازرسی قانونی، ارائه خدمات مشاوره‌ای و طراحی سیستم‌های مالی
 تلفن: ۸۹۰۱۵۴۷، ۸۸۹۵۳۷۷
 ۸۹۰۷۶۷۹، ۸۸۰۲۹۰۱
 فاکس: ۸۸۰۲۸۹۸
 نشانی: خیابان کریم‌خان زند، خیابان آبان جنوبی، خیابان سپند غربی، پلاک ۹۲، طبقه سوم، آپارتمان شرقی، کدپستی: ۱۵۹۸۶۸۵۵۱۷

۲۴

موسسه حسابرسی و خدمات مدیریت

مُجربان پویا

عضو انجمن حسابداران خبره ایران - عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

- اکبر و قار کاشانی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- علی‌اصغر خلفی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- طاهر هراغی‌پور (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی مالیاتی، حسابرسی عملیاتی، بازرسی قانونی، ارائه خدمات مشاوره‌ای مالی، مدیریت و طراحی سیستم‌های مالی، خدمات حسابداری و خدمات بیمه
 تلفن: ۰۲۳۷۲۹-۸۰۲۳۷۲۹، ۰۶۳۹۶۷۲-۶۳۹۶۵۸
 نشانی: خیابان فتحی شقایق پلاک ۱۲۴ طبقه ۲، دفتر آصفهان، خیابان نصر غربی، نیش کوچه نمازخانه اسنپن، ساختمان نوک، طبقه اول
 تلفن: ۰۶۲۴۱۳۷۷-۶۲۴۱۳۷۷، فاکس: ۰۳۱۱-۶۲۴۱۳۷۷
 دفتر همدان: ابتدای خیابان جهاد ساختمان جم طبقه ۲ شماره ۸، تلفن: ۰۸۱۱-۸۷۷۴۸۷۲

۲۵

موسسه حسابرسی و خدمات مدیریت

نواندیشان

عضو انجمن حسابداران خبره ایران - عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

- سورن ایتوس (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- غلامعلی رشیدی (حسابدار رسمی)
- گارو هواندیشان‌فر (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی مالیاتی، حسابرسی عملیاتی، بازرسی قانونی، ارائه خدمات مشاوره‌ای و طراحی سیستم‌های مالی و حسابداری صنعتی
 تلفن: ۰۲۳۱۶-۸۳۰۲۳۱۶، فاکس: ۰۸۴۱۲۲۷
 نشانی: خیابان میرزای شیرازی، نیش خیابان کامکار ساختمان ۸۳، آپارتمان ۱۶، کدپستی: ۱۵۸۵۷
 Email : nouandishan@yahoo.com

۲۶

همیار حساب

موسسه حسابرسی و خدمات مالی

عضو انجمن حسابداران خبره ایران - عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

- نوریان شعریانی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- مسعود مبارک (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- محمدتقی سلیمان‌نیا (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی، بازرسی قانونی، ارائه خدمات مشاوره‌ای و طراحی سیستم‌های مالی
 تلفن: ۰۶۳۲۷۴-۸۰۶۳۲۷۵، فاکس: ۰۸۰۶۳۲۷۵
 نشانی: یوسف‌آباد خیابان سیدجمال‌الدین اسدآبادی، شماره ۳۵۵
 صندوق پستی: ۱۴۱۵۵/۱۶۴۳
 Email : Hamyar@iranianica.com

راهنمای موسسات حسابرسی

عضو انجمن حسابداران

خبره ایران

۸۹۰۵۹۲۰-۸۹۰۲۹۲۶

دوره‌ی آموزشی CIMA، آموزش حسابداری در کلاس جهانی

برنامه‌ی درسی دوره‌ی سایما از ۲۰۰۵ تغییر می‌کند

سایما (انجمن حسابداران مدیریت رسمی انگلستان) از ۲۰۰۵ برنامه‌ی درسی خود را تغییر خواهد داد. در برنامه‌ی جدید، تعداد دروس از ۱۷ درس به ۱۵ درس کاهش خواهد یافت.

بدین ترتیب که درس ۴ (Finance) از کل برنامه حذف خواهد شد و درس‌های ۵ (Business Taxation) و: (Financial Accounting Standards) با هم ادغام خواهند شد. هم چنین تغییراتی در نام و محتوای دیگر دروس در سطح میانی و سطح پایانی رخ خواهد داد. بنابراین هیچ تغییر اساسی در عنوان‌ها و برنامه‌ی درسی سطح پایه صورت نخواهد گرفت. در جدول زیر تغییرات در برنامه‌ی درسی سایما آورده شده است.

Current syllabus 2000-Intermediate Level	New 2005 syllabus-Managerial Level
Paper 4.Finance	Nil
Paper 5.Business Taxation	Nil (see note 1 below)
Paper 6. Financial Accounting*	Nil (see note 2 below)
Paper 5. Business Taxation and Paper 6. Financial Accounting*	Paper P7. Financial Accounting and tax Principles
Paper 7. Financial Reporting*	Paper P8. Financial Analysis
Paper 8. Management Accounting Performance Management	Paper P1. Management Accounting Performance Evaluation
Paper 9. Management Accounting Decision Making	Paper P2. Management Accounting Decision Management
Paper 10. Systems and Project Management	Paper P5. Integrated Management
Paper 11. Organisational Management	Paper P4. Organisational Management and Information System
Current 2000 syllabus-Final level	New 2005 Syllabus-Strategic level and Professional Competence
Paper 12. Management Accounting Business Strategy Paper	Paper P6. Management Accounting Business Strategy
Paper 13. Management Accounting Financial Strategy	Paper P9. Management Accounting Financial Strategy
Paper 14. Management Accounting Information Strategy	Paper P3. Management Accounting Risk and Control Strategy
Paper 15. Management Accounting Case Study	Paper P10. Test of Professional Competence in Management Accounting (TOPCIMA)(see note 3 below)

Notes

- Candidates Who by the end of January 2005, have Paper 5 Business. But have not passed paper 6 Financial Accounting, will be required to sit and pass the new paper P7 Financial Accounting and Tax Principles (offered from 2005 onwards)
- Candidates who by the end of January 2005, have passed Paper 6 Financial Accounting, But have not passed paper 5 Business Taxation, will be required to sit and pass either:
the new paper P7 Financial Accounting and Tax Principles (offered from May 2005 onwards), or alternatively.
The new CIMA Professional Development certificate level award in Business Taxation (offered from February 2005 onwards) to gain exemption from the new paper P7.
- Candidates who, by January 2005, have not passed paper 15 Management Accounting Case Study must any remaining Strategic level papers (papers P3,P6 and P9) before attempting paper P10 the Test of Professional Competence in Management Accounting.

تماس با مرکز آموزش حسابداران خبره مدیریت

آدرس: خیابان ستارخان- انتهای خسرو جنوبی - ضلع شرقی باشگاه شماره ۲ صنعت نفت

دانشکده حسابداری و علوم مالی نفت - طبقه چهارم

تلفن ۷-۲۲۲۲۴۸۶- فاکس ۲۲۱۴۲۲۲

E-mail: Cima@iranianica.com

CIMA گذرگاهی برای موفقیت شغلی شما در تمام عرصه‌ها

CIMA is your passport to a successful career in any field you choose.

انجمن حسابداران خبره ایران

اتاق بازرگانی و صنایع
معادن ایران

دوره‌های حسابداری و مدیریت مالی مرکز آموزشهای کاربردی اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران با همکاری انجمن حسابداران خبره ایران

دوره‌های حسابداری و مالی کوتاه‌مدت و بلندمدت:

کد دوره	نام دوره	مدت دوره	شهریه /ریال	پیش‌نیاز
۴۰۱	حسابداری مالی (۱)	۶۰ ساعت	۲۵۰,۰۰۰	حداقل دیپلم
۴۰۲	حسابداری مالی (۲)	۶۰ ساعت	۵۵۰,۰۰۰	۴۰۱
۴۰۳	حسابداری مالی (۳)	۵۰ ساعت	۶۰۰,۰۰۰	۴۰۲
۴۰۴	حسابداری مالی (۳)	۵۰ ساعت	۶۰۰,۰۰۰	۴۰۳
۴۰۵	حسابداری صنعتی (۱)	۶۰ ساعت	۶۰۰,۰۰۰	۴۰۲
۴۰۶	حسابداری صنعتی (۲)	۵۰ ساعت	۶۰۰,۰۰۰	۴۰۵
۴۰۷	حسابداری مدیریت	۲۰ ساعت	۱,۰۰۰,۰۰۰	۴۰۶
۴۰۸	مدیریت مالی	۲۰ ساعت	۶۰۰,۰۰۰	۴۰۲
۴۰۹	صورت‌های مالی تلفیقی	۲۰ ساعت	۱,۵۰۰,۰۰۰	لیسانس حسابداری یا مرتبط
۴۱۰	حسابرسی	۲۰ ساعت	۲۷۰,۰۰۰	۴۰۲
۴۱۱	حسابرسی داخلی	۲۰ ساعت	۲۷۰,۰۰۰	۴۰۲
۴۱۲	قانون مالیات‌های مستقیم	۲۵ ساعت	۶۰۰,۰۰۰	۴۰۲
۴۱۳	مدیریت مالی برای مدیران غیرمالی	۴۰ ساعت	۱,۰۰۰,۰۰۰	۲ سال سابقه مدیریت
۴۱۴	مهندسی مالی (۱)	۲۴ ساعت	۱,۵۰۰,۰۰۰	لیسانس حسابداری یا مرتبط
۴۱۵	مهندسی مالی (۲)	۲۴ ساعت	۱,۵۰۰,۰۰۰	۴۱۴
۴۱۶	تجزیه و تحلیل و طراحی سیستم‌های حسابداری	۳۰ ساعت	۷۵۰,۰۰۰	لیسانس حسابداری یا مرتبط
۴۱۷	اصول برنامه‌ریزی و بودجه	۲۰ ساعت	۶۰۰,۰۰۰	لیسانس حسابداری یا مرتبط
۴۱۸	تهیه صورت گردش وجوه نقد	۱۲ ساعت	۵۰۰,۰۰۰	لیسانس حسابداری یا مرتبط
۴۱۹	کلینیک مدیریت	۲۰ ساعت	۵۰۰,۰۰۰	لیسانس حسابداری یا مرتبط
۴۲۰	کاربرد نرم‌افزارهای مالی	۶۰ ساعت	۸۰۰,۰۰۰	۴۰۲
۴۲۱	کارگاه آموزش حسابداری با کامپیوتر	۳۰ ساعت	۱,۰۰۰,۰۰۰	۴۰۲
۵۰۱	دوره عالی حسابداری و مدیریت مالی	۲۶۰ ساعت	۲,۲۰۰,۰۰۰	لیسانس حسابداری یا مرتبط
۵۰۲	دوره تکمیلی حسابداری و امور مالی (۱)	۲۶۰ ساعت	۲,۵۰۰,۰۰۰	۴۰۲
۵۰۳	دوره تکمیلی حسابداری و امور مالی (۲)	۲۶۰ ساعت	۲,۸۰۰,۰۰۰	فوق دیپلم و سابقه کار حسابداری یا ۵۰۲

در صورت نیاز به اطلاعات بیشتر می‌توانید با مرکز آموزشهای کاربردی اتاق بازرگانی به آدرس زیر مراجعه یا با تلفن‌های مرکز تماس حاصل فرمایید.

خیابان انقلاب، بعد از میدان فردوسی خیابان شهید موسوی (فرصت جنوبی) بن بست نیکپور پلاک ۶۶

تلفن ۸۸۲۹۶۵۴ شماره ۸۸۲۸۷۸۷

مدیریت ریسک بانک‌ها

اطلاعات و بررسی‌های تحلیلی به صورت ماهانه کنترل و بر مبنای گزارش‌های ماهانه تعیین گردد. این کنترل ماهانه سبب می‌گردد تا بانک‌ها از روش‌های محاسبه‌ی نسبت‌ها، درک کافی داشته و در نهایت به اصلاح سالانه‌ی نسبت کفایت سرمایه نائل گردند.

معیارهای جدید کمیته‌ی بال (بال ۲)

بیش از یک دهه از زمان معرفی پیمان‌نامه‌ی سرمایه کمیته‌ی بال در ۱۹۸۸ می‌گذرد. از آن تاریخ تاکنون صنعت بانکداری، عملکرد مدیریت ریسک، رویکردهای نظارتی و بازارهای مالی دستخوش تغییرات فراوانی شده‌اند. در نظام‌های مالی پویا و پیچیده امروزی، دستیابی به معیارهای صحت و ثبات فعالیت‌ها، در صورت تلفیق مدیریت موثر، نظم بازار و نظارت امکان‌پذیر است.

در حال حاضر، استفاده از معیارهای رتبه‌بندی اعتباری برای تعیین ضرایب ریسک دارایی‌ها، توجه صاحب‌نظران بانکی را به سوی خود جلب می‌کند و کمیته‌ی بال را بر آن داشته است تا یک بازنگری اساسی در معیارهای گذشته خود انجام دهد. دلیل این امر هم آن است که رتبه‌ی اعتباری هر کشور که توسط موسسات معتبر رتبه‌بندی صورت می‌گیرد، معیار مناسبی برای ارزیابی اعتبار کشور مربوطه با موسسات مالی آن به‌شمار می‌آید. بدهی‌های کوتاه‌مدت و بلندمدت کشورها، توان مالی بانک‌ها و درجه ریسک انواع اوراق بهادار منتشره از جمله مواردی هستند که توسط شرکت‌های رتبه‌بندی ارزیابی شده و ارزش اعتباری آنها مشخص می‌شود و نتایج حاصله نیز برای سرمایه‌گذاران در سطح جهان ارزشمند بوده و مبنای تصمیم‌گیری آنها قرار می‌گیرد.

پیشنهادهای جدید

چارچوب جدیدی که در واقع ادامه

پیمان‌نامه ۱۹۸۸ است، بر سه اصل استوار است: اصل اول تعیین حداقل سرمایه مورد نیاز است و ماتریس یا شبکه‌ای از رتبه‌بندی اعتبار خارجی را برای تعیین سطح سرمایه مورد بحث ارائه می‌دهد و به عبارت دیگر اصل مذکور به این سوال پاسخ می‌دهد که برای انواع مختلف ریسک‌ها چه میزان سرمایه ضروری است؟

تعیین رتبه‌بندی اعتباری به وسیله یکی از دو روش زیر صورت می‌گیرد:

- رتبه‌بندی توسط موسسات رتبه‌بندی خارجی (شخص ثالث)،

- رتبه‌بندی توسط سیستم رتبه‌بندی داخلی بانک.

انتخاب یکی از دو روش فوق، اولاً به میزان پیچیدگی عملیات بانک مورد بحث بستگی دارد؛ ثانیاً باید با مجوز بازرسان نظارت بر بانک‌ها همراه باشد. به عبارت دیگر، هر بانک فقط پس از اخذ مجوز مزبور می‌تواند از سیستم مدیریت داخلی‌اش برای رتبه‌بندی ریسک اعتباری طرف مقابل استفاده کند در غیراین صورت، باید از موسسات رتبه‌بندی معتبر برای انجام این مهم دعوت به عمل آورد. پس از تعیین رتبه‌های مورد بحث، هر قدر رتبه‌ی اعتباری کشور یا بانکی پایین‌تر باشد، ریسک‌های اعتبار و سرمایه‌گذاری در آنجا بیش‌تر است. از این‌رو، در نسبت کفایت سرمایه ضرایب ریسک دارایی‌ها افزایش می‌یابد و حاصل کسر کوچک‌تر می‌شود.

اصل دوم این اصل، روی فرایند بازرسی تاکید دارد. در این رابطه، مسئولیت‌های بازرسان بانک‌ها برای بررسی نیازهای کفایت سرمایه‌ی بانک‌ها بیش‌تر می‌شود. ضمناً ارزیابی آنها نباید فقط در مرحله‌ی استانداردهای ساده‌ی کمی متوقف شود. به موجب این اصل، بازرسان باید به چهار نکته توجه کنند: اول این که، بانک‌ها باید بتوانند نیازهای سرمایه‌ای خود را به ریسک‌های مختلف مرتبط نمایند و برای

تعیین سطوح مطلوب سرمایه از یک راهبرد خاص پیروی کنند. دوم این که، بازرسان باید نکته‌ی اول را پی‌گیری نمایند، و در صورت مشاهده‌ی نقاط ضعف در برنامه‌ی سرمایه‌ی بانک، اقدامات ضروری را به عمل آورند؛ سوم این که، بانک‌ها باید در حدی بالاتر از حداقل استاندارد فعالیت کنند و بازرسان نیز باید قدرت قانونی لازم برای اجرای این حد را داشته باشند؛ و چهارم این که، بازرسان باید قبل از کاهش نسبت‌های کفایت سرمایه به حدی پایین‌تر از حد استاندارد، دخالت‌های لازم را اعمال کنند.

اصل سوم، ملحق کردن نظم بازار به معیارهای رایج است. این کار می‌تواند به وسیله‌ی ارائه‌ی اطلاعات کافی از مدیریت ریسک موسسات و استانداردهای کفایت سرمایه به دست‌اندرکاران بازار (مانند سهامداران) صورت پذیرد. به عبارت دیگر، اصل مذکور بانک‌ها را به افشای اجباری اطلاعات و ادار می‌سازد. اجرای این اصل، بهترین رویه‌ی مدیریت ریسک است و بیش‌ترین نظارت موثر را به دنبال خواهد داشت.

ریسک‌های مرسوم در بانکداری اسلامی چارچوب جدید کمیته‌ی بال (بال ۲) در محاسبه‌ی جدیدی از کفایت سرمایه، ریسک اعتباری را براساس ارزیابی طرفین معامله و ریسک بازار را براساس میزان نقدپذیری دارایی‌های مالی در نظر می‌گیرد، در حالی که در بانکداری اسلامی کلیه‌ی معاملات براساس پشتوانه‌ی دارایی استوار می‌باشند. ریسکی که خاص بانک اسلامی می‌باشد به این ترتیب مشخص می‌شود:

یک بانک اسلامی برای پرداخت نرخ بازدهی مناسب به دارندگان حساب‌های سرمایه‌گذاری تحت فشار است زیرا این نرخ باید به گونه‌ای باشد که انگیزه‌ی کافی را برای سپرده‌گذاران جهت نگه‌داری سپرده‌هایشان در بانک‌ها ایجاد نماید. حال اگر این نرخ

بالتر از نرخ قابل پرداخت به قراردادهای سرمایه‌گذاری باشد، بانک ممکن است از برخی از منافع خود جهت حفظ منافع سهامداران چشم‌پوشد. کوتاهی و مسامحه در این امر ممکن است به خروج سپرده‌ها از بانک منتهی شود که به دنبال خود موقعیت تجاری و رقابتی بانک را با خطر روبه‌رو خواهد کرد. این ریسک را ریسک تجاری گویند.

قراردادهای مضاربه و مرابحه با ریسک عدم تقارن مواجه‌اند. قرارداد مرابحه در مقایسه با مضاربه از درجه‌ی ریسک‌پذیری کم‌تری برخوردار است زیرا در قرارداد مرابحه، نرخ مورد نظر mark-up از قبل بین بانک و مشتری برقرار شده است. قرارداد مرابحه با ریسک بازرگانی نیز روبه‌رو است، زیرا بانکی که کالاها را به نفع مشتری خریداری می‌کند ممکن است به دلیل تغییر شرایط مالی مشتری در پایان مدت قرارداد، با کالاهای غیرقابل فروش مواجه گردد. در این حالت بخشی از mark-up باید توسط بانک جبران گردد. بنابراین صاحب‌نظران اسلامی عقیده دارند که در قراردادهای بازرگانی بانک مجاز است تا برای جلوگیری از ریسک، mark-up را افزایش دهد.

یک مشکل جدی در قرارداد مضاربه برای بانک تامین‌کننده به وجود می‌آید و آن زمانی است که هیچ ضمانتی برای بازگشت سریع وجوه به بانک وجود ندارد. به علاوه ریسک عدم دریافت سود نیز قابل توجه است، و این اکثراً به قراردادهای کوچک بازرگانی برمی‌گردد که خاص اکثر جوامع اسلامی است. مشکل مخاطره‌ی اخلاقی نیز در این رابطه به چشم می‌خورد زیرا هنگامی که نظارت و کنترل اساسی در جریان اجرای طرح وجود نداشته باشد، مشتری ممکن است میزان بازدهی درآمدی را کم‌تر از آنچه که به وقوع پیوسته اعلام نماید تا نرخ سود کم‌تری به بانک بپردازد. در جوامعی که سیستم‌های حساسی، مالیاتی و نظارتی عملکرد ضعیفی دارند مشکل اطلاعات نامتقارن^{۱۱} به بانک‌های اسلامی تحمیل

می‌شود. عدم دریافت اطلاعات صحیح باعث می‌شود تا بانک از میان چند طرح متقاضی سرمایه، طرحی را انتخاب نماید که از توجیه کافی در زمینه‌های مالی، فنی و اقتصادی برخوردار نیست. در این حالت مشکل انتخاب غلط^{۱۲} به بانک اسلامی تحمیل می‌شود و به اتلاف منابع می‌انجامد و در مقابل همان‌طور که ذکر شد وجود اطلاعات نامتقارن باعث می‌شود تا مشکل مخاطره‌ی اخلاقی^{۱۳} نیز برای بانک اسلامی به وجود آید، در این صورت بازدهی واقعی طرح نصیب بانک نمی‌شود و بانک نیز قادر نخواهد بود سود سپرده‌گذاران را بپردازد. برای سپرده‌گذار، ریسک اصلی، قصور و کوتاهی بانک و سطح نامشخص سود پرداختی است. چنانچه مقررات بانکی مستحکمی وجود داشته باشد ریسک قصور بانک به حداقل می‌رسد.

یکی از ریسک‌های مرسوم در بانکداری اسلامی ریسک اتلاف منابع یا عدم مدیریت صحیح منابع بانک است که در واقع از قصور، کوتاهی یا عدم مهارت مدیر بانک ناشی می‌شود. این ریسک سبب می‌شود تا منابع بانک در طرح‌های غیربهره سرمایه‌گذاری شود و نهایتاً بانک با زیان مواجه می‌گردد یا این که بازدهی کم‌تر از بازدهی مورد انتظار نصیب بانک شود. این ریسک در اصطلاح Fiduciary risk خوانده می‌شود.

ریسک سرمایه

ریسک‌های مربوط به سرمایه نمایانگر آن هستند که وجوه مربوطه در دارایی‌های مبتنی بر ریسک سرمایه‌گذاری شده‌اند. برخی از این دارایی‌ها نسبت به دیگران از ریسک بالاتری برخوردارند و در مخرج کسر کفایت سرمایه قرار می‌گیرند. در یک بانک اسلامی، دارایی‌هایی که از محل حساب‌های سرمایه‌گذاری سهام در سود تامین شده‌اند با ضریب ریسک ۵۰ درصد در مخرج کسر محاسبه می‌شوند. برای سایر

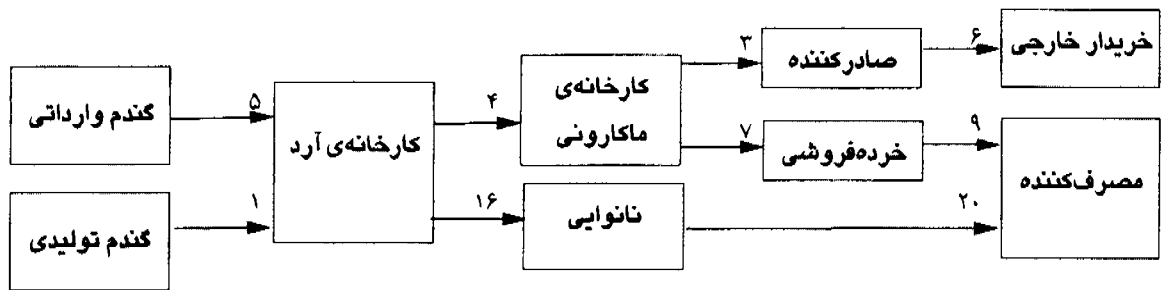
دارایی‌ها، از اوزان ریسک تعیین شده در بیانیه‌ی ۱۹۸۸ بال استفاده می‌شود.

در صورت کسر کفایت سرمایه‌ی بانک‌های اسلامی نیز، دستورالعمل بیانیه‌ی ۱۹۸۸ بال مدنظر قرار می‌گیرد لیکن وضعیت حساب‌های سرمایه‌گذاری سهام در سود (محدود و غیرمحدود)^{۱۴} که در بانک‌های اسلامی ارائه می‌شوند در صورت کسر مشخص نیست. موسسه‌ی AAOIFI پیشنهاد می‌کند حساب‌های سرمایه‌گذاری سهام در سود با حداقل ۵ سال تاریخ سررسید جزء سرمایه‌ی درجه‌ی ۲ منظور شوند.

قراردادهای بانکداری اسلامی

ابزارهای تامین مالی در بانکداری اسلامی به دو گروه PLS و Non-PLS تقسیم می‌شوند. معاملات مضاربه و مشارکت جز گروه PLS و معاملات استصناع، اجاره، مرابحه و سلم جزء گروه Non-PLS می‌باشند. معاملات گروه اول ریسک‌های بالایی را به بانک اسلامی تحمیل می‌کنند. در مضاربه، مشتری نه تنها مسئول پرداخت زیان نیست (مگر در صورت اثبات قصور) بلکه در صورت از بین رفتن اصل سرمایه، ضرری متوجه او نمی‌باشد. لذا ریسک اعتباری قابل توجهی را به بانک تحمیل می‌کند. عقد مشارکت گذشته از ریسک اعتباری، بانک را با مشکل مخاطره‌ی اخلاقی مواجه می‌نماید. معاملات گروه دوم نیز اگر چه با ریسک کم‌تری همراه هستند لیکن ریسک‌های خاصی را به دنبال دارند. در مرابحه بانک با ریسک بازار و ریسک کالا^{۱۵} مواجه می‌شود. در عقد اجاره، چنانچه کالای مورد اجاره در طول مدت قرارداد با ایراد و صدمه مواجه شود، بانک مسئول پرداخت زیان مربوطه است. در عقد استصناع، علاوه بر ریسک اعتباری، ریسک عملکرد^{۱۶} نیز به بانک تحمیل می‌شود زیرا بانک، واسطه‌ی میان مشتری و تولیدکننده است و قصور تولیدکننده در ایفاء تعهداتش، بانک را با

نمودار شماره ۱- ارزش افزوده و محصول نهایی

ماکارونی یا شیرینی غیرمعاف باشد در این صورت کارخانه‌ی آرد فقط مالیات را از تولیدکننده‌ی ماکارونی وصول می‌کند و به دولت می‌پردازد. البته این شیوه‌ی عمل در مورد مثال مورد بحث خالی از فایده است زیرا به‌رحال وقتی محصول نهایی مشمول مالیات باشد، آن‌گاه معافیت یا عدم معافیت مالیاتی مرحله‌ی قبل بی‌تاثیر است. در همان مثال اگر آرد تحویلی به کارخانه‌ی ماکارونی مشمول مالیات باشد در این صورت کارخانه‌ی آرد $0/4$ واحد به صورت حساب خود اضافه می‌کند و از کارخانه‌ی ماکارونی دریافت می‌کند. کارخانه‌ی ماکارونی نیز هنگام فروش کالا به خرده‌فروش $0/7$ واحد دریافت کرده است. حال چنانچه کل فروش آرد نیز معاف از مالیات می‌شد تفاوتی در دریافتی سازمان مالیاتی به‌وجود نمی‌آمد و فقط دریافت وجه با کمی تاخیر صورت می‌گرفت.

وضعیت کالاهای سرمایه‌ای

شاید تصور شود از آنجا که تولید ماشین‌آلات منجر به ایجاد ارزش افزوده می‌شود، لذا باید مشمول مالیات مبتنی بر ارزش افزوده قرار گیرد. هرچند عنوان این

مالیات با نرخ صفر، در معافیت مالیاتی، مالیات‌هایی که قبلاً برای خرید کالا و خدمات پرداخت شده است قابل استرداد نیست ولی به عنوان جزیی از بهای تمام شده‌ی محصول از نظر مالیاتی قابل قبول است.

به دلیل فوق تعیین کالاها و خدمات معاف تحت مقررات مالیات مبتنی بر ارزش افزوده باید از دقت خاصی برخوردار باشد. مثلاً اگر نان از مالیات ارزش افزوده معاف باشد ولی از آرد به عنوان کالای معاف از مالیات مبتنی بر ارزش افزوده نامی برده نشود، آن‌گاه طبق مثال نمودار شماره ۱ مصرف‌کننده‌ی نان به‌جای استفاده از 2 واحد معافیت مالیاتی فقط از $0/4$ واحد معافیت مالیاتی استفاده می‌کند زیرا نانوا در موقع خرید آرد $1/6$ واحد مالیات پرداخت کرده است که قابل استرداد نیست و باید آن را جزء بهای تمام شده‌ی نان منظور کند. در چنین حالتی منظور قانون‌گذار برای کاستن از فشار افزایش قیمت برای مصرف‌کننده‌ی کم درآمد به طور کامل تامین نمی‌شود.

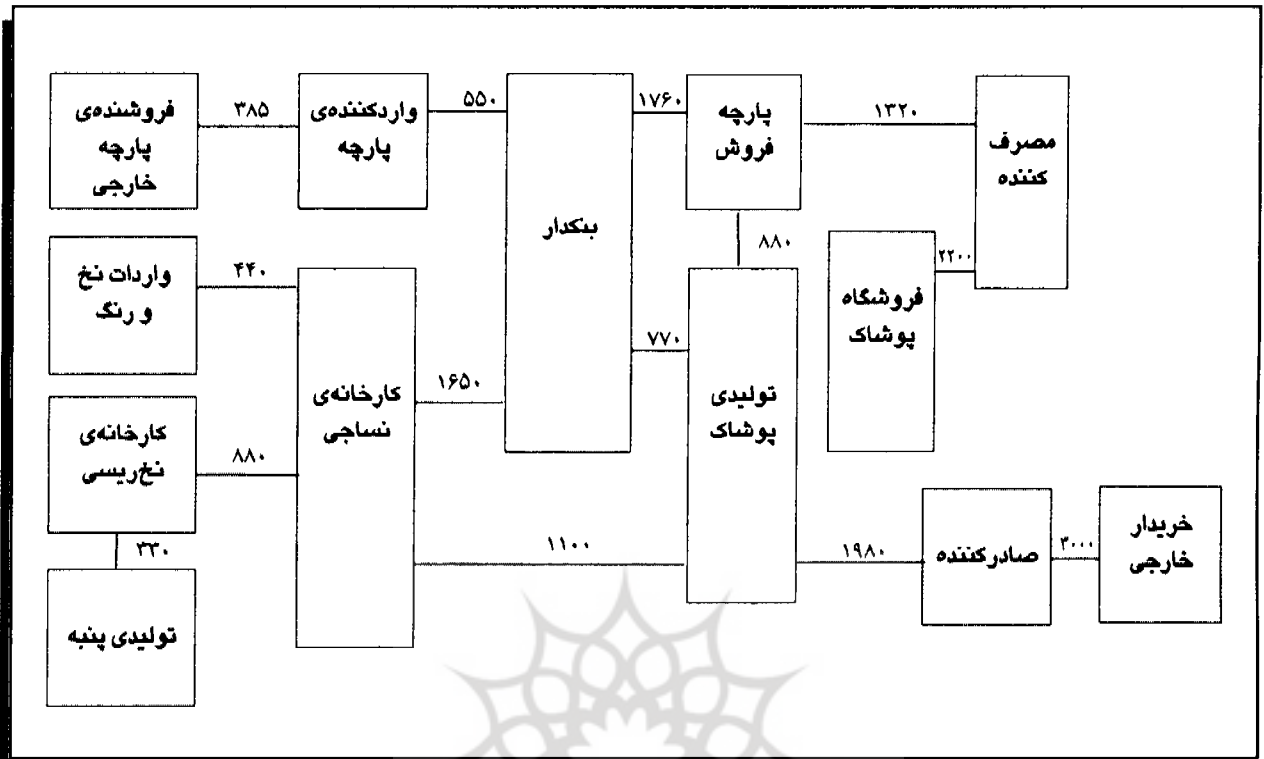
می‌توان یک کالا را برای مصارف مختلف معاف یا غیرمعاف قلمداد کرد. در مثال نمودار شماره ۱ اگر آرد برای مصارف نانوایی معاف و برای مصارف تولید

که مالیات آن فعالیت به نرخ صفر است. بهترین مثال در این مورد را می‌توان صادرات کالا دانست زیرا معمولاً صادرات کالا مشمول مالیات مبتنی بر ارزش افزوده نیست (هرچند قسمتی از ارزش افزوده کل اقتصاد را تشکیل می‌دهد) و صادرکننده محق است تقاضای بازدریافت مالیاتی را که در هنگام خرید کالای صادراتی پرداخته است، بنماید. در مثال نمودار شماره ۱ اگر نرخ مالیات مبتنی بر ارزش افزوده 10 درصد باشد و طبق مقررات صادرات کالا مشمول مالیات نباشد. در این صورت صادرکننده‌ی ماکارونی ضمن مکلف نبودن به کسر و پرداخت مالیات صادرات خود می‌تواند $0/3$ واحدی را که قبلاً کارخانه‌ی ماکارونی از بابت وی به دولت پرداخته است دریافت کند.

کالا و خدمات معاف از مالیات

همان‌گونه که بیان شد به منظور اجتناب از وارد کردن فشار به مصرف‌کنندگان کم درآمد، مقررات مالیات مبتنی بر ارزش افزوده بسیاری از کالاها و خدمات مورد مصرف طبقات کم‌درآمد را از مالیات معاف می‌کند. باید توجه داشت که برخلاف

نمودار شماره ۲- فرآیند فرض تولید و توزیع پارچه

مصرف می‌شوند، لذا مشمول مالیات مصرف است. در مقابل اقلام صادراتی که جزء تولید ملی است و ارزش افزوده‌ی آنها در کشور ایجاد می‌شود از آنجا که توسط خریداران داخلی مصرف نمی‌شود لذا از شمول مالیات مصرف خارج هستند.

روش اجرا

در نمودار شماره ۲ فرآیند فرضی تولید و توزیع پارچه نشان داده شده است. برای آن که با روش اجرایی مالیات مبتنی بر ارزش افزوده آشنایی حاصل شود، نحوه‌ی عمل عواملان هر مرحله از این فرآیند برای انجام تکالیفی که طبق مقررات به‌عهده‌ی آنها است، در ذیل بیان می‌شود: در این مثال نرخ مالیات ۱۰ درصد در نظر گرفته شده است و صادرات کالا مشمول مالیات نمی‌باشد.

کالا و خدمات خریداری شده‌ی دولت به استثنای اقلام خاص مانند تسلیحات و مهمات و ادوات نظامی که دولت‌ها به منظور اعمال حاکمیت مبادرت به خریدشان می‌کنند بقیه‌ی کالاهای مصرفی حکومت باید مشمول مالیات مصرف شود، زیرا در بسیاری از موارد تفکیک دولت از شرکت‌های انتفاعی دولتی و حتی سایر خریداران برای فروشندگان امکان‌پذیر نیست و اصرار به این تفکیک می‌تواند زمینه‌ی فرار مالیاتی را در بسیاری از موارد مهیا سازد.

کالاهای مصرفی وارداتی

اقلام وارداتی اصولاً جزء تولید ملی نیست و ارزش افزوده‌ی آنها مربوط به کشور مبدا است، ولی از آنجا که این اقلام مستقیماً یا پس از تبدیل توسط خریداران داخلی

مالیات به گونه‌ای است که این برداشت را به‌ذهن متبادر می‌سازد ولی همان‌گونه که قبلاً بیان شد این نوع مالیات، به مصرف‌کننده نهایی تحمیل می‌شود و فقط مبنای محاسبه‌اش ارزش افزوده‌ی حلقه‌های مختلف تولید است. حال باید دید مصرف‌کننده‌ی نهایی کالای سرمایه‌ای کیست؟ براساس سمت تولید معادله‌ی حساب‌های ملی یعنی $Y+C+I+G+(X-M)$ که ارزش محصول نهایی کل را نشان می‌دهد کالای سرمایه‌ای تولید شده به عنوان جزئی از I (سرمایه‌گذاری) است. بنابراین موضوع مصرف فوری آن منتفی است و آنچه از بابت کالاهای سرمایه‌ای در قالب کالاهای مصرفی به مصرف می‌رسد هزینه‌ی اجاره یا استهلاک آنها است که به عنوان اجزاء ارزش افزوده‌ی هر حلقه‌ی تولید مبنای محاسبه‌ی مالیات مصرف قرار می‌گیرد.

حلقه ارزش افزوده	مبلغ فروش	مبلغ صورت حساب	بدهکار سازمان مالیاتی	بستانکار سازمان مالیاتی	قابل پرداخت به سازمان مالیاتی
تولیدی پنبه	۲۰۰	۲۲۰	—	۲۰(۱)	۲۰
کارخانه نخریسی	۸۰۰	۸۸۰	۲۰(۱)	۸۰(۲)	۵۰
گمرک (بابت ورود پارچه)	۲۵۰	۲۸۵	—	۲۵(۳)	۲۵
گمرک (واردات نخ و رنگ)	۴۰۰	۴۴۰	—	۴۰(۲)	۴۰
واردکننده	۵۰۰	۵۵۰	۲۵(۳)	۵۰(۳)	۱۵
کارخانه نساجی	۲۵۰۰	۲۷۵۰	۱۲۰(۲)	۲۵۰(۵)	۱۲۰
بنگذار	۲۲۰۰	۲۵۲۰	۲۰۰(۴و۵)	۲۲۰(۶)	۲۰
تولیدی پوشاک	۵۸۰۰	۶۲۸۰	۲۵۰(۵و۸)	۵۸۰(۷)	۲۲۰
فروشگاه پوشاک	۲۰۰۰	۲۲۰۰	۲۰۰(۷)	۲۰۰(۳)	(۲۰۰)
پارچه فروش	۲۰۰۰	۲۲۰۰	۱۶۰(۶)	۲۰۰(۸و۳)	۴۰
صادرکننده	۳۰۰۰	۳۰۰۰	۱۸۰(۷)	—	(۱۸۰)
جمع					۲۲۰

مالیات قابل پرداخت به سازمان مالیاتی دقیقاً برابر است با مالیاتی که مصرف‌کننده پرداخته است. به عبارت دیگر مالیات مبتنی بر ارزش افزوده به هیچ یک از بنگاه‌های اقتصادی تحمیل نشده است.

مالیات مبتنی بر ارزش افزوده در مقابل مالیات فروش

به طوری که در بخش قبل توضیح داده شد مالیات مبتنی بر ارزش افزوده که از حلقه‌های مختلف تولید ستانده می‌شود دقیقاً برابر با مالیاتی است که نهایتاً به مصرف‌کننده تحمیل می‌شود. این مالیات غیرمستقیم در اقتصاد اثری خنثی دارد.

درج نشده است.

پ - میزان فروش فروشگاه پوشاک طی دوره‌ی مورد نظر از میزان خرید آن طی همان دوره کم‌تر است و بنابراین از سازمان مالیاتی بستانکار شده است.

ت - با توجه به این که صادرات کالا مشمول مالیات نیست (نرخ صفر) بنابراین صادرکننده از بابت فروش خود رقمی به سازمان مالیاتی بدهکار نشده است. ولی در مقابل، رقمی را که بابت مالیات در مرحله‌ی خرید پرداخته است در پایان دوره از سازمان مالیاتی بستانکار است که قابل استرداد می‌باشد.

ث - به طوری که ملاحظه می‌شود جمع

توضیحات: الف - اگر هر یک از بنگاه‌های اقتصادی فوق در عمل خریدهای دیگری نیز بابت مواد اولیه، قطعات یدکی، هزینه‌ی حمل و غیره انجام داده باشند که مسلماً مالیاتشان را پرداخته‌اند، در این صورت ام این مالیات نیز در بدهکار حساب سازمان مالیاتی منظور و از مبلغ مالیات قابل پرداخت کسر می‌شود.

ب - ارقام بدهکار منظور شده در بدهکار حساب سازمان مالیاتی بابت مالیات پرداختی خریدهای انجام شده است. فرض شده است کالای کشاورزی (پنبه) از مالیات مصرف معاف است و بنابراین در حساب بدهکار سازمان مالیاتی تولیدی پنبه رقمی

سوال این جا است که چرا به جای این همه تلاش برای وصول زنجیره‌ای مالیات مصرف، وصول این مالیات را یک جا از فروش نهایی درخواست نمی‌کنیم.

از هنگامی که بحث مالیات مبتنی بر ارزش افزوده در ایران مطرح شده است این سوال را بارها صاحب نظران و بسیاری از مردم در رسانه‌های گروهی مطرح کرده‌اند. برای پاسخ به این سوال لازم است اندکی به تاریخچه و وضعیت فعلی مالیات‌ستانی از مصرف‌کننده بپردازیم.

مالیات مصرف از قدمت زیادی برخوردار است. از دید کلی عوارض گمرکی و سود بازرگانی چون نهایتاً به مصرف‌کننده تحمیل می‌شود نوعی مالیات مصرف است. ولی به‌طور ویژه در اکثر کشورها از جمله ایران سال‌ها است که مالیات مصرف و فروش کالاها و خدمات خاص (EXCISE TAX) ستانده شده است و می‌شود.

در لایحه بودجه‌ی ۱۳۸۳ این نوع مالیات رقم مهمی حدود ۱۱ درصد کل مالیات‌های پیش‌بینی شده‌ی دولت را تشکیل می‌دهد (۱/۰۶ هزار میلیارد ریال در مقابل ۹۶ هزار میلیارد ریال). با توجه به این که دولت در ستاندن مالیات‌های مستقیم توفیق کامل ندارد و حقوق گمرکی و سود بازرگانی نیز به‌طور کامل تحقق نمی‌یابد این نسبت در عمل بیش‌تر از ۲۰ درصد است. مالیات مصرف و فروش که عمدتاً از کالاهایی مانند فرآورده‌های نفتی، اتومبیل، سیگار و نوشابه‌های غیرالکلی و خدماتی نظیر حق اشتراک و مکالمه‌ی تلفنی و نظایر اینها ستانده می‌شود، بیش‌تر از بنگاه‌هایی وصول می‌شود که یا کاملاً دولتی هستند و یا به نوعی تحت کنترل دولت هستند. خصیصه‌ی مهم دیگر آنها این است که کالاها و خدمات آنها عمدتاً به مصرف‌کننده‌ی نهایی فروخته می‌شود و کم‌تر به عنوان کالا و خدمات واسطه‌ای دانسته می‌شود.

هرچند در بعضی از کشورهای پیشرفته‌ی صنعتی نظیر بعضی از ایالات کشورهای آمریکا و کانادا مالیات مصرف را فروشنده‌ی نهایی کالا (خرده‌فروش) از مصرف‌کننده وصول می‌کند و به دولت می‌پردازد. ولی عمده‌ی کشورهایایی که مالیات مصرف بخش مهمی از درآمد مالیاتی‌شان را تشکیل می‌دهد از روش مالیات مبتنی بر ارزش افزوده استفاده می‌کنند. حتی در کانادا دولت فدرال نیز این شیوه را برای ستاندن مالیات مصرف به کار می‌گیرد. در ادامه درباره‌ی دو علت عمده که کشورها به خصوص کشورهای کم‌تر توسعه یافته را وادار می‌دارد تا به جای شیوه‌ی مالیات فروش از شیوه‌ی مالیات مبتنی بر ارزش افزوده استفاده کنند بحث می‌شود.

اول: جلوگیری از تحمیل مالیات مصرف به تولیدکننده

به دلیل آن که نمی‌توان به آسانی فروش بنگاه‌های اقتصادی جزء زنجیره‌ی ارزش افزوده را از فروش محصول نهایی به مصرف‌کننده و فروش کالای واسطه‌ای تفکیک نمود، لذا چنانچه ناچار به اعمال مالیات فروش به تمام تولیدات فروش رفته بنماییم در این صورت هزینه‌ی سنگینی را به تولیدکنندگان و نهایتاً از طریق افزایش محسوس شاخص قیمت‌ها به اقتصاد و مصرف‌کنندگان تحمیل خواهیم کرد. برای مثال عوارض ۲ درصدی آموزش و پرورش در مثال نمودار شماره ۲ هم به کارخانه نخریسی، هم به کارخانه‌ی نساجی، و هم به تولیدی پوشاک تحمیل می‌شود. حال اگر بخواهیم به تمام بنگاه‌های زنجیره‌ی تولید نمودار شماره ۲ این ۱۰ درصد مالیات فروش را تحمیل کنیم جمع وصولی دولت از این بابت به جای ۳۲۰ واحد به ۱۶۸۵ واحد افزایش می‌یابد (یعنی بیش از ۵ برابر) و حتی اگر نرخ را به نصف کاهش دهیم این رقم به مراتب بیش‌تر از مالیاتی است که با استفاده از شیوه‌ی مالیات مبتنی بر ارزش

افزوده وصول می‌کنیم. در این صورت افزایش بهای تمام شده‌ی کالاها در مراحل مختلف به این میزان در مورد کالاهای با تقاضای پرکشش به ورشکستگی بسیاری از بنگاه‌های اقتصادی منجر می‌شود و در مورد کالاهای با تقاضای کم کشش به گرانی به مراتب بیش‌تر از آنچه دولت وصول می‌کند خواهد انجامید.

چنانچه قصد این باشد که فقط مصرف‌کننده‌ی نهایی را از طریق روش مالیات فروش مشمول مالیات مصرف کنیم، آنگاه لازم است که تمام بنگاه‌هایی که در قالب واسطه‌های تولید و خرده‌فروشی به کسب و کار اشتغال دارند شناسایی و به آنها کد مخصوص اختصاص یابد تا فروشندگان کالا در موقع فروش به این گروه از بنگاه‌ها از اعمال مالیات مصرف خودداری کنند. به عبارت دیگر هر فروشی به غیر از دارندگان کد مخصوص به مثابه‌ی فروش به مصرف‌کننده‌ی نهایی تلقی می‌شود.

قابل درک است که طراحی و اجرای چنین سیستمی در کشوری مانند ایران چقدر مشکل، پرهزینه و به عبارت بهتر ناشدنی است و تا چه میزان به ثقلها و فوارهای مالیاتی می‌انجامد. باید توجه داشت که تجربه‌ی استفاده از کد اقتصادی که در مقایسه با سیستم فوق بسیار پیش پا افتاده محسوب می‌شود در ایران با چه سرنوشتی روبه‌رو شد.

دوم - پیش‌دریافت مالیات به عنوان عامل کنترل

تصور این که کار وصول و پرداخت مالیات مصرف در کشوری مانند ایران به خرده‌فروشان محول شود و دولت موفقیتی در ستاندن این نوع مالیات داشته باشد، تصویری باطل است. زیرا در ایران فروشنده‌ی نهایی کالا و خدمات به‌خصوص در قالب مشاغل به نسبت

درآمدی که بخش توزیع اقتصاد ایران کسب می‌کند، مالیات درآمدی در حد صفر می‌پردازند. علت این مساله بیش‌تر به ضعف نظام مالیاتی کشور باز می‌گردد که این ضعف خود ناشی از نبود اطلاعات در زمینه‌ی مبادلات بخش مشاغل و از جمله عمده فروشان و خرده‌فروشان و فعالان بازار زیرزمینی است. ضعف اطلاعات در بخش خرده‌فروشی تقریباً در تمامی کشورهای دنیا (البته نه به اندازه‌ی ایران) وجود دارد، به‌همین دلیل این کشورها پس از سال‌ها مطالعه و بررسی و حتی آزمون و خطا بهترین شیوه برای برقراری و وصول مالیات مصرف را استفاده از شیوه‌ی مالیات مبتنی بر ارزش افزوده تشخیص دادند.

در این شیوه همان‌گونه که بیان شد قسمت اعظم مالیات مصرف به صورت پیش‌دریافت در حلقه‌های مختلف زنجیره‌ی ارزش افزوده وصول می‌شود. به طوری که خرده‌فروش در این سیستم قسمت اعظم مالیاتی را که باید وصول و به سازمان مالیاتی بپردازد، در هنگام خرید پرداخت کرده است، ضمن آن که اطمینان دارد اطلاعات مربوط به خریدهای او در بانک اطلاعاتی سیستم مالیاتی موجود است، به همین دلایل انگیزه‌ی وی برای تقلب یا فرار مالیاتی به حداقل کاهش می‌یابد.

مالیات مبتنی بر ارزش افزوده نه تنها وصول قسمت اعظم مالیات بر مصرف را تضمین می‌کند، بلکه به دلیل به‌وجود آوردن سیستم جامع اطلاعاتی از معاملات حلقه‌های مختلف زنجیره‌ی تولید کشور، امکان فرار مالیاتی در زمینه‌ی مالیات درآمد را نیز به حداقل کاهش می‌دهد. در این شیوه بسیاری از خرده‌فروشان و ارائه‌دهندگان خدمات جزء را می‌توان از انجام تکالیف مقررات مالیات مبتنی بر ارزش افزوده خارج ساخت بدون آن که لطمه‌ی زیادی به وصولی دولت از بابت مالیات مصرف وارد

شود. در مثال نمودار شماره ۲ به‌خوبی آشکار است که دولت قبل از مرحله‌ی خرده‌فروشی مبلغ ۴۸۰ واحد را به‌جای ۳۲۰ واحد پیش‌دریافت کرده است. اگر فرض شود فروشنده‌ی پوشاک تمام محصول خود را با ۲۵ درصد سود به‌فروش رسانده است در این صورت حتی اگر فروشندگان نهایی کالا هیچ مبلغی به دولت نپردازند (که احتمال آن با توجه به سیستم اطلاعاتی موجود و مکانیزم‌های اجرایی و مجازات‌های پیش‌بینی شده تقریباً غیرممکن است) دولت از بابت ۶۲۰ واحد از مالیات مصرف ۴۸۰ واحد یعنی حدود ۸۰ درصد آن را پیشاپیش وصول کرده است. حال آن‌که با سپردن کل وصول و پرداخت مالیات مصرف به فروشندگان نهایی و با فرض فوق وصولی دولت به‌جای ۸۰ درصد به صفر تنزل پیدا می‌کند.

* این مقاله در همایش حسابداری و توسعه‌ی بانکداری که در ۱۵ و ۱۶ دی ۱۳۸۲ برگزار شد ارائه گردید.

مجله

خانم شهره شهلائی و آقای هوشنگ خستویی
مصیبت وارده را تسلیت عرض نموده.
بقای عمر شما و بازماندگان را
آرزو مندیم.

انجمن حسابداران خبره ایران

آموزش محدود سه ماهه پشتیبانی . کاراقتی مادام العمر

سیستم اخبار و حسابداری انبار آرک

ARAK

شرکت آرک

آفرینش رایانه کیهان (به‌مرحله)
دفتر مرکزی : ۲۲۵۶۵۴۶
۲۲۵۰۱۸۳ - ۲۲۵۳۹۷۱

بخشنامه

شماره: ۱۰۹۰۰۹

تاریخ: ۱۳۸۲/۱۲/۲۷

(اعم از متاهل یا مجرد) ماهانه ۲۰,۰۰۰ ریال توسط کارفرما به حساب عامل توزیع واریز می‌گردد.
۴- ضوابط مربوط به نحوه اعمال افزایش مقرر در بند یک این بخشنامه در مورد کارگاه‌هایی که دارای طرح طبقه‌بندی مشاغل می‌باشند و نیز در مورد کارگران کارمزدی و هم چنین چگونگی ارتقاء طبقه شغلی به موجب دستورالعمل‌های اداره کل نظارت بر نظام‌های جبران خدمت خواهد بود.

۵- مقررات این مصوبه شامل حال دانش‌آموزان و دانشجویانی که در ایام تعطیلات تابستانی در سال ۱۳۸۳ به‌طور موقت در کارگاه‌ها اشتغال می‌یابند نخواهد شد.

۶- واحدهای مشمول قانون کار به منظور ایجاد رابطه هرچه بیشتر مزد و مزایا با بهره‌وری و تولید و ایجاد انگیزه بیشتر در بین کارکنان خود علاوه بر اجرای این مصوبه می‌توانند نسبت به افزایش مزد یا افزایش و برقراری مزایا در قالب موافقت‌نامه‌ها و یا پیمان‌های دسته جمعی و پس از تایید وزارت کار و امور اجتماعی اقدام نمایند.

سیدصفدر حسینی

وزیر کار و امور اجتماعی

دستورالعمل نحوه اجرای مصوبه مورخ ۸۲/۱۲/۲۵ شورای عالی کار در کارگاه‌هایی که دارای طرح طبقه‌بندی مشاغل مصوب وزارت کار و امور اجتماعی می‌باشند.

شماره: ۱۰۹۰۵۰ تاریخ: ۱۳۸۲/۱۲/۲۷

در اجرای بند ۴ بخشنامه شماره ۱۰۹۰۰۹ مورخ ۸۲/۱۲/۲۷ وزیر محترم کار و امور اجتماعی موضوع مصوبه مورخ ۸۲/۱۲/۲۵ شورای عالی کار نحوه اجرای مصوبه مزبور را در کارگاه‌های دارای طرح طبقه‌بندی مشاغل مصوب وزارت کار و امور اجتماعی اعلام می‌دارد:

الف - نحوه اجرای بند یک بخشنامه راجع به افزایش مزد به مزد شغل کلیه کارکنان مشمول طرح‌های طبقه‌بندی مشاغل از اول سال ۱۳۸۳ روزانه ۷۰۸۸ ریال افزوده می‌شود که در نتیجه

شورای عالی کار در جلسه مورخ ۸۲/۱۲/۲۵ پس از بحث و بررسی راجع به حداقل مزد کارگران در سال ۱۳۸۳ با عنایت به نقشی که کارگران در روند اصلاح ساختار اقتصادی و ارتقاء بهره‌وری دارند و با در نظر گرفتن شرایط اقتصادی کشور و همسو با اهداف برنامه توسعه اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی کشور و هماهنگ با سیاست‌های دولت در جهت تثبیت و حفظ و توسعه اشتغال و تشویق و تقویت هر چه بیشتر نیروی کار ماهر و متخصص، و با تاکید بر لزوم انطباق هرچه بیشتر حداقل مزد با حداقل معیشت خانوار کارگری در اجرای ماده ۴۱ قانون کار از اول سال ۱۳۸۳ حداقل مزد و تاثیر آن بر سایر سطوح مزدی و نیز کمک‌های غیرنقدی و مقررات مربوط به اعطای پایه سنواتی و ارتقاء طبقه شغلی کارگران مشمول قانون کار را در سراسر کشور به شرح زیر تصویب نمود.

۱- از اول سال ۱۳۸۳ حداقل مزد روزانه کارگران مشمول قانون کار رقم ۳۵,۵۳۴ ریال تعیین می‌گردد. هم چنین از اول سال ۱۳۸۳ سایر سطوح مزدی نیز به ماخذ روزانه ۷,۰۸۸ ریال افزایش می‌یابد.

۲- نرخ پایه سنواتی کارگران در سال ۱۳۸۳ روزانه ۹۰۰ ریال می‌باشد که با گذشت یک‌سال از دریافت آخرین پایه سنواتی و یا پس از گذشت یکسال از تاریخ استخدام (در مورد کسانی که در سال ۱۳۸۲ استخدام شده‌اند) به آنان تعلق می‌گیرد.

تبصره ۱- پرداخت مبلغ مربوط به پایه سنواتی کارگران مشمول طرح‌های طبقه‌بندی مشاغل مصوب وزارت کار و امور اجتماعی با در نظر گرفتن رقم فوق‌الذکر برای گروه یک با توجه به دستورالعمل اداره کل نظارت بر نظام‌های جبران خدمت صورت می‌گیرد.

تبصره ۲- به کارگران فصلی به نسبت مدت کارکردشان در سال ۱۳۸۲، میزان مقرر در این بند (یا تبصره آن حسب مورد) تعلق می‌گیرد.

۳- برای پرداخت بن کالاهای اساسی در سال ۱۳۸۳ بابت هرکارگر

جدول نرخ پایه در گروه‌های بستگانه (ریال در روز)

گروه	۱	۲	۳	۴	۵
نرخ پایه	۹۰۰	۹۰۵	۹۱۰	۹۱۵	۹۲۰
گروه	۶	۷	۸	۹	۱۰
نرخ پایه	۹۲۵	۹۳۰	۹۳۵	۹۴۰	۹۴۵
گروه	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
نرخ پایه	۹۵۰	۹۶۰	۹۷۰	۹۸۰	۹۹۰
گروه	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰
نرخ پایه	۱۰۰۰	۱۰۱۰	۱۰۲۰	۱۰۳۰	۱۰۴۰

مجموع مزد مبنا روزانه ۷۰۸۸ ریال و ماهانه (سی روز) ۲۱۳۶۴۰ ریال افزایش می‌یابد به عبارت دیگر:
(مزد مبنای روزانه در سال ۱۳۸۳ = ۷۰۸۸ + آخرین مزد مبنای روزانه در سال ۱۳۸۲)

تاثیر افزایش فوق برجدول مزدی طرح‌های طبقه‌بندی مشاغل با اجرای مصوبه مزد در سال ۸۳ ضرایب ریالی جدول مزد طرح‌های طبقه‌بندی مشاغل در سال ۱۳۸۳ تغییری نمی‌یابد و همان آخرین ضریب سال ۱۳۸۲ می‌باشد لکن لازم است به منظور به روز نگهداشتن جداول مزدی که به هنگام ارتقاء یا استخدام ملاک عمل قرار می‌گیرند رقم روزانه ۷۰۸۸ ریال به کلیه مزد شغل‌های گروه‌های بیستگانه جداول اضافه شود تا جدول مزد سال ۱۳۸۳ به دست آید.

ب - نحوه اجرای بند ۲ بخشنامه راجع به نرخ پایه سنوات در سال ۱۳۸۳

جدول نرخ سنوات در گروه‌های بیستگانه در سال ۱۳۸۳ به شرح ذیل است. در مورد کارکنانی که از ۸۳/۱/۱ به بعد دارای یکسال سابقه خدمت باشند یا یکسال از آخرین ترفیع آنان در سال ۸۲ سپری شده باشد متناسب با گروه شغلی مربوط معادل ریالی یک پایه با نرخ مقرر برقرار می‌شود.

ج - نحوه اجرای بند ۴ بخشنامه راجع به افزایش مزد ناشی از ارتقاء

کلیه واحدهایی که دارای طرح‌های طبقه‌بندی مشاغل مصوب وزارت کار و امور اجتماعی می‌باشند به هنگام ارتقاء شغل کارکنان

آموزش نامحدود . سه ماه پشتیبانی . کاراختی مادام العمر
سیستم حسابداری مالی آرک

ARAK

شرکت آرک

آفرینش رایانه کیهان (سهام خاص)
دفتر مرکزی : ۲۲۵۶۵۴۶
۲۲۵۰۱۸۳ - ۲۲۵۳۹۷۱

رهنمودهای اجرایی در مورد مالیات حقوق، حق بیمه و مزایای سال ۱۳۸۳ کارکنان مشمول قانون کار

نظر به انتشار مصوبه شورای عالی کار در مورد حداقل مزد و تعیین ضریب عدد مبنای نظام هماهنگ، مراتب ذیل را جهت اطلاع و هرگونه اقدام لازم از تاریخ ۱۳۸۳/۱/۱ اعلام می‌دارد:

۱- حداقل مزد روزانه از تاریخ ۱۳۸۳/۱/۱ معادل ۳۵,۵۳۴ ریال اعلام می‌شود. لازم به یادآوری است که مزد روزانه تعیین می‌گردد. لذا حقوق و مزایای کارکنان در ماه‌های سی‌روزه معادل سی روز و در ماه‌های سی‌و یک‌روزه معادل سی و یک روز و در ماه بیست‌ونهم روز پرداخت می‌شود.

۲- حق اولاد به ازای هر فرزند معادل سه برابر حداقل دستمزد معادل $106,602 = (35,534 \times 3)$ ریال و حداکثر تا دو فرزند $213,204 = 106,602 \times 2$ ریال اعلام شده است.

۳- هزینه مسکن ماهانه برای هر یک از کارکنان مشمول قانون کار (مجرد یا متاهل) معادل ۶۰,۰۰۰ ریال تعیین شده است.

۴- بن کارگری (اعم از مجرد یا متاهل) ماهانه مبلغ ۲۰,۰۰۰ ریال تعیین شده است.

۵- خواربار و تغذیه ماهانه بابت کارکنان مجرد (۴۰۰ ریال) و متاهل (۸۰۰ ریال) می‌باشد.

۶- معافیت حقوق کارکنان بخش دولتی و غیردولتی باستناد ماده ۸۴ قانون مالیات‌های مستقیم معادل ۱,۷۵۰,۰۰۰ ریال (۱۵۰×۴۰۰×۳۵۰) می‌باشد.

فهرست کالاهای موضوع قانون تجمیع عوارض برای سال ۱۳۸۳

وزارت اسوارقتصادی و دارایی - وزارت صنایع و معادن - وزارت بازرگانی - وزارت کشور - سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی شماره: ۶۰۳۲۰/ت ۳۰۰۶۴ تاریخ: ۸۲/۱۱/۱۸

هیئت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۸۲/۱۱/۱۲ بنا به پیشنهاد مشترک وزارتخانه‌های امور اقتصادی و دارایی، صنایع و معادن، بازرگانی، کشور و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و به استناد بند (ه) ماده (۳) قانون اصلاح موادی از قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی و جمهوری اسلامی ایران و چگونگی برقراری و وصول عوارض و سایر وجوه از تولیدکنندگان کالا، ارائه‌دهندگان خدمات و کالاهای وارداتی - مصوب ۱۳۸۱ - تصویب نمود.

۱- فهرست کالاهای تولیدی که امکان استفاده از آنها به عنوان محصول نهایی وجود دارد، برای سال ۱۳۸۳ به شرح جدول پیوست که تایید شده به مهر دفتر هیئت دولت می‌باشد، تعیین می‌گردد.

۲- در مواردی که کالاهای مزبور به صورت بسته‌بندی شده و یا

بایستی مابه‌التفاوت مزد شغل گروه قبلی و گروه جدید را به عنوان افزایش مزد ناشی از ارتقاء درباره کارکنان ذی‌ربط برقرار نمایند. به عبارت دیگر مزد شغل شخص ارتقاء یافته از تاریخ ارتقاء همان مزد شغل گروه جدید است. مزد سنوات (پایه) این افراد همان مزد سنوات قبل از ارتقاء خواهد بود مگر آنکه در اجرای مفاد دستورالعمل اجرایی طرح طبقه‌بندی مشاغل به لحاظ کمبود تحصیل مشمول کسر از سابقه شوند که در این صورت نیز متناسب با سال‌های کمبود تحصیل از مزد سنوات آنان به شرح جدول پیوست کسر می‌شود. و در آینده چنانچه کمبود تحصیل را با اخذ مدرک تحصیلی و با ارائه مدارک آموزشی معتبر جبران نمایند، از تاریخ ارائه مدرک جدید، مبالغ کسر شده با رعایت ضوابط مقرر درباره به آنان برقرار می‌شود.

تبصره ۱- کارگاه‌هایی که برابر دستورالعمل اجرایی طرح علاوه بر مابه‌التفاوت مزد گروه قبلی و گروه مورد ارتقاء تفاوت نرخ پایه در گروه قبلی و جدید را نیز می‌پردازند. بر همان اساس عمل خواهند کرد.

تبصره ۲- موارد مغایر یا مراتب فوق‌الذکر در دستورالعمل‌های اجرایی طرح‌های طبقه‌بندی مشاغل از تاریخ ۸۳/۱/۱ ملغی است.

تبصره ۳- در کارگاه‌هایی که فاقد طرح طبقه‌بندی مشاغل مصوب می‌باشند اضافه مزد ناشی از ارتقاء بایستی برابر ضوابط مزدی یا رویه‌های متداول کارگاه در گذشته صورت گیرد.

ابوالقاسم کرم‌بیگی

مدیرکل نظارت بر نظام‌های جبران خدمت

بخشنامه حداقل و حداکثر دستمزد روزانه مبنای کسر حق بیمه در سال ۱۳۸۳

شماره: ۱۱۷۱۶۲ تاریخ: ۱۳۸۲/۱۲/۲۷

با توجه به مصوبه شورای عالی کار:

۱- حداقل دستمزد مشمول کسر حق بیمه در سال ۱۳۸۳ روزانه مبلغ ۳۵,۵۳۴ ریال اعلام می‌گردد.

۲- با توجه به درصد افزایش حداقل دستمزد در سال ۱۳۸۳ و مصوبه شورای عالی تأمین اجتماعی، حداکثر دستمزد روزانه مبنای کسر حق بیمه در سال ۱۳۸۳ معادل ۱۶۶,۵۵۶ ریال تعیین و اعلام می‌گردد.

رئیس هیات مدیره و مدیرعامل

سازمان تأمین اجتماعی

مظروف به فروش می‌رسند از مآخذ قیمت فروش، مشمول مالیات و عوارض مقرر خواهند بود و حاصل فروش آنها قابل تفکیک به اجراء نمی‌باشد.

۳- در مواردی که کالاهای یاد شده به صورت کارمزدی تولید می‌شوند از حیث تعریف و تطبیق با مقررات در رابطه با نحوه وصول مالیات و عوارض مزبور از طریق صاحب کالا (سفارش‌دهنده) به موجب دستورالعملی خواهد بود که توسط سازمان امور مالیاتی کشور تهیه و اجرا خواهد شد.

تبصره - مفاد این بند به مواردی که کالاهای موضوع بند (الف) ماده (۳) قانون یاد شده نیز به صورت کارمزدی تولید می‌شوند قابل تسری خواهد بود.

۴- اقلام زیر مجموعه هر یک از گروه کالاهای فهرست بند (۱) این تصویب‌نامه، طبق نظر اکثریت نمایندگان اعضای کارگروه که به شرح پیوست تعیین گردیده است، توسط سازمان امور مالیاتی کشور به واحدهای تابعه ابلاغ خواهد شد.

محمدرضا عارف

معاون اول رئیس جمهور

فهرست کالاهای تولیدی موضوع بند (۸) ماده (۳) قانون اصلاح موادی از قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و چگونگی برقراری و وصول عوارض و سایر وجوه از تولیدکنندگان کالا، ارائه‌دهندگان خدمات و کالاهای وارداتی برای سال ۱۳۸۳

ردیف	شرح محصول
۱	انواع فرآورده‌های لبنی به استثنای شیر، شیرخشک، پودرپنیر، پودر آب پنیر، آب پنیر، کازئین و لاکتوز
۲	انواع روغن نباتی خوراکی به استثناء آن بخش از سهمیه روغن یارانه‌ای
۳	انواع ماکارونی، رشته‌های غذایی، خمیر پیتزا و پاستا
۴	انواع بستنی و فرآورده‌های یخی خوراکی و یخ
۵	انواع کاکائو، شکلات، کارامل، نبات، آب نبات، نقل و دراژه، پاستیل، راحت‌الحلقوم، سوهان، گز، شکرپنیر، نوقا، پولکی، اریس، باسلق، حلوا، ارده، پشمک و آدامس
۶	انواع نان سوخاری، کیک، بیسکویت، ویفر، کراکر، توک و کلوچه
۷	انواع پفک، استک، برنجک، ذرت بوداده، هانی اسمک، کورن‌فلکس، چیپس، غذای کودک و سایر فرآورده‌های سیب‌زمینی

سیستم دبیرخانه . پایگاه آرک

آموزش نامحدود . سه ماه پشتیبانی . کاراختی مادام العمر

ARK

شرکت آرک

آفرینش رایانه کیهان (تهران)

دفتر مرکزی : ۲۲۵۶۵۴۶

۲۲۵۰۱۸۳ - ۲۲۵۳۹۷۱

قوانین و مقررات

۲۸	انواع روغن پایه نفتی، گریس، ضدیخ، روغن و مایع ترمز به استثنای روغن هیدرولیک و اروماتیک
۲۹	انواع چسب و نوار چسب به استثنای چسب نشوینان (چسب اوره فرمالوئید)
۳۰	انواع کبریت، فندک و محصولات مخصوص آتش بازی
۳۱	انواع لوازم و محصولات لاستیکی
۳۲	انواع لاستیک روئی و توئی (تایروتیوپ) و لاستیک های روکش شده
۳۳	انواع محصولات بهداشتی کاغذی
۳۴	انواع فرش ماشینی، موکت و سایر زیراندازهای ماشینی
۳۵	انواع پرده، رومیزی، روتختی، روبالشی، ملحفه، سرویس پارچه ای و حوله آماده
۳۶	انواع چتایی
۳۷	انواع پتو
۳۸	انواع پوشاک
۳۹	انواع کفش و دمپایی
۴۰	انواع محصولات چرمی و جیر
۴۱	انواع کیف، ساک و چمدان
۴۲	انواع مصنوعات چوبی ساختمانی، پارکت، پانل، ساختمان های پیش ساخته چوبی و تخته لمبه (به استثنای نشوینان، ام دی اف، تخته سه لا، روکش چوبی و فیبر کارنشده)
۴۳	انواع تشک
۴۴	انواع تیر آهن، ستون فلزی، نبشی، تسمه، سپری، ناودانی، پروفیل آهنی و فولادی و میلگرد (به استثنای میلگرد تولید شده از شمش وارداتی)
۴۵	انواع لوله های آهنی، فولادی و چدنی
۴۶	الکتروود جوشکاری
۴۷	انواع شیرآلات فلزی و اتصالات آهنی، فولادی و چدنی
۴۸	انواع قفل، یراق آلات، پیچ و مهره، سنجاق، سوزن به استثنای قفل درب و مرکزی خودرو
۴۹	انواع آچار و ابزار دستی و برقی دستی
۵۰	انواع کاغذ کادویی، استنسیل، کاربن، حساس، فاکس، لیتوگرافی، فتوکپی، دیواری و فرم های کامپیوتری به هم پیوسته و به صورت ورقه و ساک، کیف، کلاسور، زونکن، پوشه کاغذی و مقوایی و پاکت پستی، مراسلاتی، جاروبرقی
۵۱	انواع تاسیسات حرارت مرکزی و مخازن و بویلرهای با ظرفیت یک تن در ساعت و کمتر

ردیف	شرح محصول
۸	انواع کمپوت، کنسرو، ترشیجات، شورجات و مرباجات
۹	انواع رب و سس
۱۰	انواع محصولات گوشتی آماده از قبیل کالباس، سوسیس، همبرگر، کباب لقمه، پیتزا و خوراک از آبیان
۱۱	انواع سفال و آجر به استثنای انواع آجر نسوز و قطعات نسوز متعلقه
۱۲	انواع سرامیک و چینی بهداشتی
۱۳	انواع کاشی و سرامیک ساختمانی
۱۴	انواع شیشه تخت، خم، ایمنی و آینه های شیشه ای
۱۵	انواع بلورجات و ظروف شیشه ای به استثنای ظروف بسته بندی مورد مصرف در تولید
۱۶	انواع ظروف سرامیکی، چینی، اشیاء تزئینی سرامیکی و چینی و مقره های سبک و سنگین مورد مصرف در صنعت برق
۱۷	انواع گچ، سیمان و آهک به استثنای کلینکر و ملات سیمان نسوز
۱۸	انواع لوله، اتصالات و ورق های آزبستی
۱۹	انواع شربت به استثنای شربت های دارویی و شربت غلیظ نوشابه سازی و کنسانتره انواع میوه
۲۰	انواع آب میوه، آبغوره، سرکه، عرقیات گیاهی، آب معدنی و آب آشامیدنی بسته بندی شده
۲۱	انواع قیر، آسفالت، محصولات ایزوگام، ایزولاسیون و عایق های حرارتی و پرودتی
۲۲	انواع محصولات، لوازم، اشیاء، ظروف و مخازن پلاستیکی و ظروف ملامین به استثنای ظروف بسته بندی مورد مصرف در تولید
۲۳	انواع ظروف فلزی، تفلون، نسوز و نشکن به استثنای ظروف بسته بندی مورد مصرف در تولید
۲۴	انواع محصولات نرم کننده، شوینده، پاک کننده: براق کننده، فردهنده و زایل کننده و انواع صابون و شامپو
۲۵	انواع لوازم و محصولات آرایشی و بهداشتی و مواد سفید کننده و جلا دهنده
۲۶	انواع رنگ و آستری رنگ (به استثنای رنگ و آستری صنعتی و رنگ نساجی)، روغن جلا و پوشش های مشابه
۲۷	انواع سموم دفع آفات و ضد عفونی کننده هابه استثنای نفتالین و سم های علف و قارچ و کنه کش

ردیف	شرح محصول
۵۲	انواع نبشی و پروفیل های غیر آهنی
۵۳	انواع رادیاتورهای حرارت مرکزی
۵۴	انواع محصولات ساخته شده از سیم و تورهای فلزی
۵۵	انواع سیلندر، کپسول، رگلاتور و پودر و کف آتش نشانی
۵۶	انواع قاشق، کارد، چاقو، چنگال و رنده
۵۷	انواع محصولات بهداشتی فلزی
۵۸	انواع صندوق های ایمنی و نسوز
۵۹	انواع آسانسور، پله برقی و بالابر
۶۰	انواع جک و جرثقیل
۶۱	انواع باطری، شارژ، ترانس و تنظیم و تقویت کننده برق لوازم خانگی و اداری و آداپتور تبدیل برق ۲۲۰ ولت به ۱۲ ولت و پایین تر
۶۲	انواع لوازم آشپزخانه و خانگی برقی
۶۳	انواع آنتن
۶۴	انواع ترازو و باسکول
۶۵	انواع سیم و کابل از هر قبیل به استثنای سیم لاکه و درخت سیم خودرو
۶۶	انواع لامپ روشنایی
۶۷	انواع یخچال و فریزر
۶۸	انواع سردکن و یخ ساز
۶۹	انواع کولر آبی و گازی به استثنای کولر خودرو
۷۰	انواع آبگرمکن، اجاق، سماور و بخاری به استثنای بخاری خودرو
۷۱	انواع دستگاه های تهویه، چیلر، هواساز، پکیج، فن کوئل، پنکه، بادبزن و هود
۷۲	انواع مشعل
۷۳	انواع ماشین های محاسب، حسابداری و صندوق و اداری
۷۴	انواع دستگاه تصفیه آب خانگی
۷۵	انواع تلفن، پیجر و مراکز تلفن
۷۶	انواع کنتور (آب، گاز و برق)
۷۷	انواع کلید، پریز، دوشاخه، سرپیچ، سیستم های حفاظتی و فیوز، رله اتصال، ترمینال الکتریکی و دایمر
۷۸	انواع نوار کاست، ویدئو و سی دی، فلاپی و دی وی دی
۷۹	انواع خودرو، کانتینر، تریلر و کاروان
۸۰	انواع ماشین آلات راهسازی و ساختمانی
۸۱	انواع لیفتراک، دامپر و یدک کش
۸۲	انواع واگن
۸۳	انواع دوچرخه، سه چرخه، کالسکه، موتورسیکلت

سیستم پرسیل و حقوق دستمزد آرک

آموزش محدود . سه ماه پشتیبانی . کاراقتی مادام العمر

ARK

شرکت آرک

آفرینش رایانه کیهان (م.م.ح.ص)

دفتر مرکزی : ۲۲۵۶۵۲۶

۲۲۵۰۱۸۳ - ۲۲۵۳۹۷۱

مدیریت ریسک بانک‌ها

ضرر مواجه می‌نماید. عقد سلم ریسک بازار را به بانک تحمیل می‌کند زیرا ممکن است قیمت کالا در طول مدت قرارداد تغییر نماید.

مدیریت ریسک در بانکداری اسلامی
بانک‌های اسلامی برای مدیریت ریسک باید موارد ذیل را مدنظر قرار دهند:
الف) طراحی چارچوب مدیریت ریسک،
ب) ایجاد نظام ارزیابی ریسک‌ها، ج) تاسیس نظام فناوری اطلاعات، د) افزایش شفافیت.

گذشته از موارد فوق‌الذکر مدیریت ریسک باید به صورت همه جانبه کلیه ریسک‌ها را کنترل نماید زیرا ریسک‌های مختلف ممکن است تاثیر منفی روی یکدیگر داشته باشند. چارچوب جدید بال (بال ۲) فرهنگ مدیریت ریسک در بانک‌ها را توسعه بخشیده است.

ریسک اعتباری در چارچوب جدید کمیته‌ی بال (بال ۲) با ۳ رویکرد ذیل محاسبه می‌شود: ۱- رویکرد استاندارد^{۱۷}، ۲- رویکرد کنترل داخلی^{۱۸}، ۳- رویکرد پیشرفته‌ی کنترل داخلی^{۱۹} (به صورت یکپارچه).

در رویکرد اول، اوزان ریسک دارایی بانک‌ها براساس رتبه‌ی اعتباری‌شان مشخص می‌شود. این رویکرد برای بانک‌های کوچک مناسب است و بانک‌های اسلامی نیز اکثراً جز بانک‌های کوچک رتبه‌بندی می‌شوند. موسسات رتبه‌بندی از قبیل مودیز، بانک‌ها را رتبه‌بندی می‌کنند و نتایج را در اختیار بازرسان بانکی قرار می‌دهند. در چارچوب فعلی (بال ۱)، برای هر یک از دارایی‌های پایین خط یا بالای خط ترازنامه یک ضریب ریسک برای محاسبه‌ی کفایت سرمایه در نظر گرفته شده است. ولی در بال ۲، این ضرایب برای هر یک از دارایی‌ها متغیر خواهند بود، برای مثال مطالبات بانک از بخش خصوصی در چارچوب فعلی، ضریب ریسک صددرصد را شامل می‌شود لیکن در چارچوب جدید ضرایب ۲۰ درصد، ۵۰ درصد، ۱۰۰ درصد

یا ۱۵۰ درصد را در برخواهد گرفت. در رویکرد دوم، بانک‌ها از سیستم داخلی خود برای محاسبه‌ی ریسک اعتباری هر یک از دارایی‌ها و مشتریان استفاده خواهند نمود. این بانک‌ها باید موافقت بازرسان نهاد نظارتی را کسب نمایند. امروزه فقط بانک‌های بسیار پیشرفته دارای سیستم کنترل داخلی هستند. استفاده از این رویکرد با وضعیت فعلی بانک‌های اسلامی سازگار نمی‌باشد.

رویکرد سوم، رویکرد اصلاح شده‌ی رویکرد دوم است. در این حالت بانک به جای ارزیابی ریسک اعتباری در یکایک دارایی‌ها به بررسی پرتفوی آنها می‌پردازند. مدل مورد نظر براساس داده‌های کمی استوار است و ریسک‌های مختلف را به اجزای کوچک‌تر و مشخص‌تر تقسیم می‌نماید.

نکته‌ی مهم دیگر در چارچوب جدید بال (بال ۲)، تغییر مخرج کسر در فرمول کفایت سرمایه است. در چارچوب فعلی، دارایی‌های مبتنی بر ریسک مخرج کسر را شامل می‌شوند در حالی که در چارچوب جدید باید ریسک‌های بازار، عملیاتی و اعتباری محاسبه شوند.

ارزیابی و محاسبه‌ی ریسک‌ها در نظام بانکی ایران

برای ارزیابی ریسک‌ها، شاخص‌های متعددی وجود دارند. برخی از این شاخص‌ها را می‌توان از صورت‌های مالی بانک‌های ایران استخراج نمود، لیکن برخی دیگر در دسترس نمی‌باشند. بررسی نکات مربوط به تعاریف، شناسایی، ارزیابی و محاسبه‌ی ریسک‌ها نشان می‌دهد گروهی از آنها فقط خاص نظام بانکی خصوصی‌اند و در نظام بانکداری دولتی اعتبار و مفهومی ندارند. ذیلاً به برخی از این شاخص‌ها اشاره می‌شود.

ریسک نقدینگی

همان‌طور که قبلاً نیز ذکر شد ریسک نقدینگی در اثر عدم تقارن در زمان‌بندی جریان وجوه مربوط به دارایی‌ها، بدهی‌ها و

اقلام زیر خط ترازنامه به وجود می‌آید. برای محاسبه‌ی این ریسک در نظام بانکی ایران دریافت آمارهای منظم از گردش عملیات وجوه بانک‌ها ضروری است و این در حالی است که آمارهای مربوط به وجوه نقدی براساس مانده در پایان سال مالی در خلاصه‌ی دفاتر کل بانک‌ها ثبت می‌شود و نمی‌تواند در این محاسبه مورد استفاده قرار گیرد، ثانیاً دریافت آمارهای منظم از گردش عملیاتی وجوه به دلیل گستردگی شعب تاکنون امکان‌پذیر نشده است. از سوی دیگر دریافت ارقام مربوط به تسهیلات اعطایی بانک‌ها به تفکیک کوتاه‌مدت و میان‌مدت نیز بسیار ضروری است تا میزان عدم تقارن در زمان‌بندی جریان وجوه مشخص شود.

ریسک عملیاتی

در ارزیابی ریسک عملیاتی، اولین هدف برقراری میزان تعادل میان ریسک‌ها و مشکلات عملیاتی نظام است. این نکته مدیریت را قادر می‌سازد تا به تدوین دستورالعمل مربوطه، اختصاص سرمایه‌ی مناسب و تخصیص بهینه‌ی منابع بپردازند. چنانچه نظام موجود بسیار پیچیده باشد از مقیاس‌های اندازه‌گیری ریسک‌های بالا استفاده می‌شود و در مقابل جامع بودن محدوده‌ی کنترل، سطح پایین‌تری از ریسک را طلب می‌نماید. امروزه روش‌های کمی کردن محاسبه‌ی ریسک عملیاتی هنوز موضوع بحث و جدل مدیران ریسک است لیکن در مورد استفاده از معیارهای ذیل به توافق رسیده‌اند: حجم معاملات روزانه‌ی بانک، تعداد شکست هر یک از این معاملات و افزایش شکایات مشتریان. تجربه‌ی بانک‌های پیچیده‌ی جهان نشان می‌دهد تاکنون معیار خاصی در این رابطه توصیه نشده است و وجود برخی از جنبه‌های این نوع ریسک مانند ریسک شهرت باعث استحکام این نظریه می‌شود. در نظام بانکی ایران که با یک نظام ساده و ابتدایی اداره می‌شود وجود جنبه‌های

اعطایی موسسات مالی همواره در معرض ریسک عدم وصول قرار داشته که حتی در شرایط وجود ذخایر کافی برای مطالبات مشکوک‌الوصول عملاً صورت‌های مالی و جریان وجوه موسسات مذکور دچار هزینه‌های غیرعملیاتی می‌گردند. برای بانک مورد مطالعه به ترتیب ۸۰ و ۴۰ درصد از مطالبات معوق و سررسید گذشته در شرایط سوخت قرار داشته است. نسبت مطالبات قابل سوخت به ذخیره مطالبات مشکوک‌الوصول میزان ریسک اعتباری و بالقوه موسسه را ارائه می‌نماید. نسبت مذکور طی دوره ۱۳۷۱-۸۱ همواره رو به افزایش بوده که انحرافات آن از متوسط روند یازده ساله از ۶۰/۷- به ۴۸/۶ درصد رسیده است. به منظور ایجاد شرایط مناسب برای تطبیق ریسک اعتباری مقادیر انحرافات نسبت مطالبات قابل سوخت به ذخیره مطالبات مشکوک‌الوصول نرمال شده که نتایج حاصله برای سال ۱۳۷۱ و ۱۳۸۱ به ترتیب حداقل و حداکثر خواهد بود.

* این مقاله در همایش حسابداری و توسعه‌ی بانکداری که در ۱۵ و ۱۶ دی ۱۳۸۲ برگزار شد ارائه گردید.

پی‌نوشت

۱- کمیته‌ی نظارت بانکی واقع در بانک تسویه بین‌المللی

- 2- Risk/Return trade off
- 3- Mismatch
- 4- Spot, Forward, and option markets
- 5- Spot foreign exchange risk
- 6- Forward foreign exchange risk
- 7- Business/event risks
- 8- Information Technology
- 9- Legal risk
- 10- The Legal and Compliance Dept
- 11- Assymetric Information
- 12- Adverse Selection
- 13- Moral Hazard
- 14- PSIA= Profit Sharing Investment Account
- 15- Commodity Risk
- 16- Performance risk
- 17- Standardized Approach
- 18- Internal-Rating Based Approach
- 19- Models Based Approach

مختلف این ریسک مانند شهرت و اعتبار بانک (واژه‌ای بسی معنی در نظام بانکی دولتی) و یا ریسک نظام پرداخت‌ها (که پس از طی مراحل طولانی به اطاق پایاپای ختم می‌شود) در زمان حاضر هنوز قابلیت ارزیابی کمی را دارا نمی‌باشد. البته ریسک مربوط به خرابی نظام‌های ماشینی شعب به گونه‌ای که روی فعالیت سایر شعب یک بانک تاثیرگذار باشد در محدوده‌ی ریسک عملیاتی مورد بررسی قرار می‌گیرد، لیکن این مورد نیز با توجه به این که نظام‌های ماشینی و اطلاعاتی به صورت یکپارچه در نظام بانکی ایران موجود نمی‌باشند قابل ارزیابی نیست.

ریسک نرخ ارز

ریسک نوسان‌های نرخ ارز به‌طور هم‌زمان دارایی و بدهی‌های ارزی بانک‌ها و موسسات مالی را متاثر می‌سازد. عدم تناسب دارایی و بدهی‌های ارزی موسسات مالی مقوله‌ی نوسان‌های نرخ ارز را به‌عنوان یک عامل بالقوه‌ی خلق ریسک تبدیل ساخته است. به منظور محاسبه‌ی ریسک مذکور برای بانک مورد مطالعه در ایران در مرحله‌ی نخست نسبت دارایی به بدهی‌های ارزی موسسه برای یک دوره‌ی ده‌ساله محاسبه می‌شود و سپس انحراف مقادیر هرسال از متوسط تاریخی آن محاسبه می‌گردد. سپس مقادیر بالاترین و کم‌ترین ریسک مذکور برای سال‌های ۱۳۷۲ (۹-) و ۱۳۸۰ (۲۹) محاسبه می‌گردد. به منظور ایجاد شرایط مقایسه‌ای میان روند ریسک نوسان‌های نرخ ارز اطلاعات مربوط به انحرافات نسبت دارایی به بدهی‌های ارزی نرمال شده تا مقادیر حداقل و حداکثر ریسک طی دوره‌ی ۱۳۷۱-۸۱ قابل ارائه گردد.

ریسک اعتباری

ریسک اعتباری براساس فرایند عدم وصول مطالبات مالی بانک‌ها و موسسات اعتباری تصریح می‌گردد. وام‌ها و تسهیلات

آموزش کارکنان . سه ماه پیش‌بینی . کاراقتی مادام العمر

سیستم فروش و حسابداری فروش آرک

شرکت آرک

آفرینش رایانه کیهان (سهام خاص)

دفتر مرکزی : ۲۲۵۶۵۴۶

۲۲۵۰۱۸۳ - ۲۲۵۳۹۷۱